



บทความวิจัย

เรื่อง พัฒนาการของระบอบประชาธิปไตยในเกาหลีใต้ ตั้งแต่ ค.ศ. 1979 - ปัจจุบัน

โดย

นางสาวณัฐวดี อินทกาญจน์

รหัสนักศึกษา 05600692

บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเอเชียศึกษา

คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2563

ลิขสิทธิ์ของคณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร



บทความวิจัย

เรื่อง พัฒนาการของระบอบประชาธิปไตยในเกาหลีใต้ ตั้งแต่ ค.ศ. 1979 - ปัจจุบัน

โดย

นางสาวณัฐวดี อินทกาญจน์

รหัสนักศึกษา 05600692

บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเอเชียศึกษา

คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2563

ลิขสิทธิ์ของคณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

บทความวิจัย	พัฒนาการของระบอบประชาธิปไตยในเกาหลีใต้ ตั้งแต่ ค.ศ. 1979 - ปัจจุบัน
ผู้เขียน	นางสาวณัฐวดี อินทกาญจน์
อาจารย์ที่ปรึกษาบทความวิจัย	อาจารย์ ดร.พิภู บุซบก
สาขาวิชา	เอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์
ปีการศึกษา	2563

บทคัดย่อ

บทความวิจัยเรื่อง “พัฒนาการของระบอบประชาธิปไตยในเกาหลีใต้ ตั้งแต่ ค.ศ. 1979 - ปัจจุบัน” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพัฒนาการของการสร้างประชาธิปไตยในเกาหลีใต้ ตั้งแต่ ค.ศ. 1979 - ปัจจุบัน และศึกษาปัจจัยที่ทำให้เกาหลีใต้มีประชาธิปไตยที่มีเสถียรภาพ โดยมีวิธีการศึกษาด้วยวิธีการศึกษาทางประวัติศาสตร์ (Historical Approach) อาศัยหลักฐานข้อมูลทุติยภูมิ (เอกสารชั้นรอง) ภาษาไทยและภาษาอังกฤษสำหรับศึกษา และเรียบเรียงผลการศึกษาในรูปแบบของบทความวิจัย

ผลการศึกษาพบว่า พัฒนาการของประชาธิปไตยในเกาหลีใต้เกิดขึ้นครั้งแรกเกิดขึ้นมาจากปัจจัยภายนอกที่ต้องบีบบังคับให้มีระบอบการปกครองนี้ กล่าวคือ การอยู่ภายใต้การดูแลของสหรัฐอเมริกา จึงมีการนำระบอบประชาธิปไตยมาใช้ในเกาหลีใต้ด้วย และภายในประเทศยังมีรากฐานของความเป็นประชาธิปไตยมาตั้งแต่อดีต จนมีการนำแนวคิดของระบอบประชาธิปไตยจากภายนอกและภายในประเทศมาปรับใช้เป็นรัฐธรรมนูญของเกาหลีใต้ เมื่อมีการเลือกตั้งประธานาธิบดีแล้ว เกาหลีใต้กลับต้องตกอยู่ภายใต้ระบอบอำนาจนิยมจากรัฐบาลพลเรือน จนทำให้ประชาชนต้องออกมาต่อสู้เพื่อทวงคืนประชาธิปไตย ต่อมาเกาหลีใต้ถูกยึดอำนาจจากกองทัพ ทำให้การปกครองของประเทศอยู่ภายใต้รัฐบาลทหารร่วม 3 ทศวรรษ มีการแก้ไขรัฐธรรมนูญเพื่อสืบทอดอำนาจ ประชาชนจึงต้องแสดงพลังอีกครั้งเพื่อเรียกร้องประชาธิปไตยให้แก่รัฐธรรมนูญ และให้กองทัพเป็นกลางทางการเมือง นอกจากนี้ การแก้ไขรัฐธรรมนูญครั้งที่ 9 ในปี ค.ศ. 1987 ยังเป็นรากฐานของรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันอีกด้วย หลังจากนั้น การเลือกตั้งประธานาธิบดีที่มาจากประชาชนก็เกิดขึ้นอย่างสม่ำเสมอ และสามารถดำรงตำแหน่งได้เพียง 5 ปีต่อ 1

วาระเท่านั้นตามรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ประชาธิปไตยจะมีความมั่นคงระดับหนึ่งแล้ว แต่ยังพบการฉ้อราษฎร์บังหลวงของประธานาธิบดีตลอดระยะเวลา 20 กว่าปี การมีกฎหมายที่เข้มงวดและมีประชาชนตรวจสอบการทำงานของรัฐบาล ไม่สามารถทำให้การฉ้อราษฎร์บังหลวงหายไปจากระบบการเมืองของเกาหลีใต้ได้ อาจจะต้องให้ประชาชนช่วยกันตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลเหมือนที่ผ่านมา ทำให้ประชาชนเปรียบเสมือนนกไกที่สามารถถ่วงดุลอำนาจของรัฐ บรรดากลุ่มประชาชนทั้งหลายจึงเป็นตัวแสดงสำคัญในการส่งเสริมประชาธิปไตยให้มั่นคงมาตลอด

คำสำคัญ : ประชาธิปไตย, เกาหลีใต้

กิตติกรรมประกาศ

บทความวิจัยเรื่องพัฒนาการของระบอบประชาธิปไตยในเกาหลีใต้ ตั้งแต่ ค.ศ. 1979 – ปัจจุบัน เป็นส่วนหนึ่งของรายวิชา 450112 การศึกษาเอกเทศ (INDEPENDENT STUDY)

บทความวิจัยชิ้นนี้สามารถสำเร็จได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณาอย่างสูงจากอาจารย์ ดร.พิภู บุซบก อาจารย์ที่ปรึกษา ที่กรุณาให้คำแนะนำและให้คำปรึกษา ตลอดจนการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่ง จนทำให้งานวิจัยครั้งนี้เสร็จสมบูรณ์ ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณอาจารย์อย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณครอบครัว และเพื่อน ๆ ที่น่ารักอย่างผน นิน ชิง แคม แคทที่คอยให้ความช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ ตลอดจนให้กำลังใจ ซึ่งเป็นแรงผลักดันให้การศึกษาวิจัยครั้งนี้ลุล่วงไปได้ด้วยดี

ผู้วิจัยหวังว่า งานวิจัยฉบับนี้จะเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจ หากมีข้อบกพร่องหรือข้อผิดพลาดประการใด ข้าพเจ้าก็ขออภัยไว้ ณ ที่นี้

ณัฐวดี อินทกาญจน์

สารบัญ

บทคัดย่อ.....	ก
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
พัฒนาการของระบอบประชาธิปไตยในเกาหลีใต้ ตั้งแต่ ค.ศ. 1979 - ปัจจุบัน	1
บรรณานุกรม	31

พัฒนาการของระบอบประชาธิปไตยในเกาหลีใต้ ตั้งแต่ ค.ศ. 1979 – ปัจจุบัน

การเมืองของเกาหลีใต้ช่วง ค.ศ. 1948 - 1979

การมีเสถียรภาพของระบอบประชาธิปไตยในเกาหลีใต้นั้นพบว่า มีพัฒนาการมาจากทั้งปัจจัยเรื่องประวัติศาสตร์การเมืองภายในประเทศ และอีกหนึ่งปัจจัยคือปัจจัยภายนอกประเทศ หรือสถานการณ์ของโลกในขณะนั้น (บุญวัฒน์ สว่างวงศ์, 2559 : 69) กล่าวคือ ปัจจัยของประวัติศาสตร์ทางการเมืองของเกาหลีใต้นั้น มีรากฐานของความเป็นประชาธิปไตยในเกาหลีใต้มาตั้งแต่สมัยโชซอนที่เรียกว่า ตงฮักหรือการเรียนรู้ของตะวันออก มีอีกชื่อหนึ่งว่า ซอนโดเกียว อาจแปลโดยสรุปได้ว่า เป็นแนวคิดที่มีการยกระดับมนุษย์ขึ้นให้เท่าเทียมกับคุณค่าทางสวรรค์ซึ่งสวรรค์ในที่นี้หมายถึง กษัตริย์ และไม่มีความแตกต่างทางชนชั้นอย่างสิ้นเชิง ไม่ว่าจะฐานะหรือตำแหน่งใด ๆ จะต้องได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกันเสมอและยังเชื่ออีกว่า มนุษย์ทุกคนไม่ว่าจะเป็นชนชาติใด ชนชั้น หรือเพศต่าง ๆ ก็จะได้รับความสุขได้ในจักรวาลเดียวกัน นับว่าเป็นแนวคิดแห่งความเสมอภาคแนวคิดแรกในประวัติศาสตร์ทางการเมืองของเกาหลี แนวคิดนี้อาจเรียกได้ตามแนวคิดสมัยปัจจุบันของเกาหลีว่า ประชานิยม หรือประชาธิปไตยขนานแท้ดั้งเดิม ปัจจุบันตงฮักยังปรากฏให้เห็นในประวัติศาสตร์ทางการเมืองของเกาหลีใต้เรื่อยมา (เกียรดิชัย พงษ์พาณิชย์, 2547 : 45)

ด้านของปัจจัยภายนอก หรือสถานการณ์โลก นับตั้งแต่ สหรัฐอเมริกาก็ได้เข้ายึดครองเกาหลีฝ่ายใต้ ส่วนฝ่ายเหนือตกเป็นดินแดนภายใต้การปกครองของสหภาพโซเวียตทันทีในปี ค.ศ. 1945 ในระยะเวลาที่พันธมิตรช่วงสงครามระหว่างสหรัฐอเมริกากับสหภาพโซเวียตไม่ได้เป็นไปในทางที่ดีนัก ถึงขั้นย่ำแย่ลง มีการประชุมถึงหลายครั้งเกี่ยวกับการรวมประเทศแต่สุดท้ายก็ไม่ได้ข้อสรุปใด ๆ จนกระทั่งในปี ค.ศ. 1947 รัฐบาลของสหรัฐอเมริกาได้นำปัญหาของเกาหลีให้สมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติพิจารณา และมีมติเสนอในวันที่ 14 พฤศจิกายนในปีเดียวกันว่า ให้มีการจัดการเลือกตั้งขึ้นก่อนวันที่ 31 ตุลาคม ค.ศ. 1948 สำหรับผู้แทนในการเลือกตั้ง ทางสหประชาชาติจะจัดหามาจากทางลับ ผู้แทนที่ได้รับการเลือกตั้งนี้จะประกอบกันเป็นสมาชิกสภาแห่งชาติที่จะไปจัดตั้งรัฐบาลแห่งชาติขึ้นมาในที่สุด (เกียรดิชัย พงษ์พาณิชย์, 2547 : 63) ซึ่งข้อเสนอนี้ของสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติมีความตั้งใจที่จะให้รัฐบาลแห่งชาติที่จัดตั้งขึ้นมาเข้ามาบริหารเกาหลีทั้งหมด แต่ทางสหภาพโซเวียตกลับปฏิเสธ และอ้างว่าสหประชาชาตินั้นถูกครอบงำจากสหรัฐอเมริกา อย่างไรก็ตาม ทางสหรัฐอเมริกาไม่ได้ให้ความสนใจทางสหภาพโซเวียตมากนักจึงออกมติใหม่ว่าให้มีการจัดการเลือกตั้งขึ้นในทางภาคใต้ของเกาหลีในวันที่ 10 พฤษภาคม ค.ศ. 1948 ภายใต้การสนับสนุนของสหประชาชาติ การเลือกตั้งครั้งนี้ทำให้เกาหลีฝ่ายเหนือและใต้แบ่งแยกกัน และ

กลายเป็นประเทศอิสระอย่างสมบูรณ์ใน ค.ศ. 1948 เกาหลีฝ่ายใต้ได้กลายเป็นสาธารณรัฐเกาหลี และปกครองด้วยระบอบประชาธิปไตย

รัฐธรรมนูญลายลักษณ์อักษรฉบับแรกของเกาหลีใต้

ภายหลังก่อตั้งสาธารณรัฐเกาหลี สิ่งที่เป็นปัญหารองลงมาจากการรวมชาติ คือ เกาหลีใต้จะกำหนดทิศทางการเมืองใหม่ไปในทิศทางใดหลังจากการยึดครองของสหรัฐอเมริกาสิ้นสุดลง ในเวลานั้น สมาชิกอนุกรรมการร่างรัฐธรรมนูญเห็นว่าเป็นโอกาสของเกาหลีใต้ที่จะก้าวเข้าสู่ความทันสมัยของระบบทางการเมือง อย่างไรก็ตาม ในเวลานั้นเกาหลีใต้ไม่มีรัฐธรรมนูญที่เป็นลายลักษณ์อักษรขึ้นมาอย่างเป็นทางการ ต่อมาได้มีประกาศสำคัญออกมาจากเจ้าหน้าที่ระดับสูงของสหรัฐอเมริกาก่อนการจัดการเลือกตั้งทั่วไปจาก พลโทจอห์น อาร์ ฮอดจ์ผู้บัญชาการกองกำลังทหารทั้งหมดของสหรัฐอเมริกาในเกาหลีใต้ ออก “ประกาศสิทธิของประชาชนเกาหลี” เมื่อวันที่ 5 เมษายน ค.ศ. 1948 มีใจความว่า “มีความเท่าเทียมกันตามกฎหมาย และมีสิทธิได้รับการปกป้องอย่างเท่าเทียมกันภายใต้กฎหมาย ไม่มีเอกสิทธิ์ทางเพศ การกำเนิดยอมรับในเรื่องอาชีพและความเชื่อทางศาสนา เสรีภาพส่วนบุคคล เป็นสิ่งซึ่งละเมิดไม่ได้ และจะจำกัดสิ่งดังกล่าวไม่ได้ นอกจากที่กำหนดไว้ในกฎหมายที่ร่างขึ้นใช้ บุคคลจะต้องไม่ถูกรีดรอนชีวิต เสรีภาพ หรือทรัพย์สินที่ไม่มีกฎหมายกำหนดไว้ และเป็นการกระทำที่ไม่ผ่านกระบวนการตามกฎหมาย” (เกียรติชัย พงษ์พานิชย์, 2547 : 65-66)

การให้สิทธิดังกล่าวนี้ นับได้ว่าเป็นการให้สิทธิเป็นครั้งแรกในประวัติศาสตร์ของเกาหลี หลังจากการประกาศสิทธิเช่นนี้ สิทธิที่ประชาชนควรได้รับในด้านต่าง ๆ ก็ประกาศออกมาในภายหลัง “ประกาศสิทธิของประชาชนเกาหลี” ยังได้ถูกนำมาเป็นเอกสารสำคัญฉบับหนึ่งที่คณะผู้ร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ของเกาหลีใต้จะต้องนำมาเป็นแนวศึกษาตามความต้องการของ ยู ซินโฮซึ่งเป็นหนึ่งในสมาชิกกรรมการร่างรัฐธรรมนูญในเวลานั้น พันโทเอเมอร์ เจ วูเดลล์ นายทหารด้านกฎหมายของสหรัฐอเมริกาก็เตรียมร่างรัฐธรรมนูญฉบับหนึ่งเพื่อเสนอให้แก่ยู ซินโฮพิจารณาเช่นเดียวกัน ดังนั้น อาจกล่าวได้ว่า ถึงแม้รัฐธรรมนูญของเกาหลีใต้ที่ถูกร่างด้วยคนเกาหลีเอง แต่ภายในรัฐธรรมนูญกลับมีอิทธิพลของสหรัฐอเมริกาครอบงำอยู่

ต่อมาในเดือนกรกฎาคมได้มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญฉบับแรก และในเดือนสิงหาคมสาธารณรัฐเกาหลีได้สถาปนาขึ้นในปีเดียวกัน ตามรัฐธรรมนูญบังคับใช้ให้ระบอบการปกครองของเกาหลีใต้เป็นแบบประชาธิปไตย ซึ่งประธานาธิบดีคนแรกที่ได้รับตำแหน่งมาจากการเลือกตั้งที่สหประชาชาติจัดขึ้น คือ รี ซึงมัน เกาหลีใต้ในปี ค.ศ. 1948 กล่าวได้ว่าเป็นประเทศที่ยากจน เนื่องจากเคยตกอยู่ในสถานภาพเป็นประเทศอาณานิคมของญี่ปุ่น ในช่วงเวลานั้น เกาหลีประสบปัญหาจากความอดอยาก อย่างไรก็ตาม หลังจากญี่ปุ่นแพ้สงครามและหมดอำนาจลง ปัญหา

นี้ยังคงไม่ได้รับการแก้ไข เพราะสหรัฐอเมริกาได้เข้ามาครอบครองเกาหลีฝ่ายใต้ในเวลาต่อมา มีการมุ่งเน้นไปที่การรวมชาติอย่างสันติ

ในปี ค.ศ. 1950 ยังมีสถานการณ์ภายนอกประเทศที่ชาติมหาอำนาจทั้ง 2 ฝ่าย คือ สหภาพโซเวียตและสหรัฐอเมริกา มีความขัดแย้งส่งผลให้ความสัมพันธ์ระหว่างเกาหลีเหนือและใต้อยู่ในลักษณะเป็นศัตรูต่อกัน และนำไปสู่สงครามเกาหลีในที่สุด สภาวะของเกาหลีใต้ในตอนนั้นกล่าวได้ว่าส่งผลกระทบต่อการพัฒนาทางการเมืองอย่างมาก ระบบการเมืองแบบประชาธิปไตยและรัฐธรรมนูญไม่สามารถนำมาใช้ได้จริงเมื่อมองในทางปฏิบัติ มีการทำลายผู้เห็นต่างทางการเมืองด้วยการใส่ร้ายว่าเป็นคอมมิวนิสต์ หรือผู้ฝักใฝ่ฝ่ายเหนือ จากเหตุการณ์ดังกล่าว รี ซึงมันจึงใช้ประโยชน์จากสถานการณ์เช่นนี้ในการกลายเป็นผู้นำในรูปแบบอัตตาธิปไตยอย่างสมบูรณ์ มีการอาศัยโอกาสจากเหตุการณ์ที่เกาหลีใต้ถูกรุกรด้วยคอมมิวนิสต์เกือบทั่วประเทศ นอกจากเมืองปูซานที่ยังคงหลงเหลือพื้นที่ให้รัฐบาลประจำการอยู่ รี ซึงมันจึงประกาศกฎอัยการศึกขึ้นที่นี่ และริบเร้งแก้ไขรัฐธรรมนูญครั้งแรกท่ามกลางเหตุการณ์ที่ไม่ปกติของประเทศ

การแก้ไขรัฐธรรมนูญภายใต้ระบอบอำนาจนิยม

การแก้ไขรัฐธรรมนูญครั้งแรกเกิดในวันที่ 7 กรกฎาคม ค.ศ. 1952 โดยแก้ไขให้ประธานาธิบดีได้รับการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน หากจะให้รัฐสภาเลือกตั้งปรากฏตามกฎหมายรัฐธรรมนูญฉบับเดิม รี ซึงมันอาจจะไม่ได้รับเลือก เนื่องจากเป็นการเลือกตั้งทางอ้อมผ่านคณะผู้เลือกตั้งที่ต้องผ่านการเห็นชอบจากรัฐบาล (สิริพรรณ นกสวน สวัสดิ์, 2561 : 53) และในเวลานั้น พรรคการเมืองที่สนับสนุนเขาได้แตกแยกออกเป็นหลายฝ่าย แสดงให้เห็นถึงความนิยมต่อรี ซึงมันที่ลดน้อยลง ภายใต้รัฐบาลใหม่หลังจากการเลือกตั้งหากปรากฏว่าผู้ใดคัดค้านต่อรัฐบาล มักจะถูกกล่าวหาว่าเป็นพวกคอมมิวนิสต์ และถูกจับกุมทันที การแก้ไขรัฐธรรมนูญเกิดขึ้นอีกครั้ง ในวันที่ 29 พฤศจิกายน ค.ศ. 1954 การแก้ไขครั้งนี้เป็นการยกเลิกข้อกำหนดการดำรงตำแหน่งประธานาธิบดีที่มีกำหนดสมัยละ 4 ปีไม่ให้ดำรงตำแหน่งได้เป็นครั้งที่ 3 ให้สามารถดำรงตำแหน่งครั้งที่ 3 ต่อไปได้สำหรับประธานาธิบดีคนแรกคือเขาเอง (เกียรติชัย พงษ์พาณิชย์, 2547 : 84) โดยหวังว่าตนจะดำรงตำแหน่งนี้ไปตลอดชีวิต

รัฐบาลของรี ซึงมันได้ก้าวเข้าสู่วาระที่ 3 โดยมีการเสนอให้แก้ไขรัฐธรรมนูญอีกครั้งเพื่อเปลี่ยนแปลงระบบการเลือกตั้งประธานาธิบดีจากประชาชนโดยตรงมาเป็นการเลือกโดยสมาชิกรัฐสภา เพื่อให้ประธานาธิบดีรี ซึงมันได้ดำรงตำแหน่งต่อไป และได้เพิ่มเติมบทบัญญัติว่า ในกรณีที่ประธานาธิบดีถึงแก่อสัญกรรมหรือไร้ความสามารถให้รองประธานาธิบดีดำรงตำแหน่งแทน (ดำรงค์ ฐานดี, 2542 : 31) เนื่องจากความนิยมที่ประชาชนมีต่อประธานาธิบดีตกต่ำลงไปมาก รวมถึงการผูกขาดอำนาจเบ็ดเสร็จของรัฐบาลที่สามารถบีบบังคับให้รัฐสภาทำในสิ่งที่

ตนต้องการได้ง่ายกว่า อย่างไรก็ตามยังคงมีผู้คัดค้านในการแก้ไขรัฐธรรมนูญครั้งนี้ รัฐบาลจึงประกาศกฎหมายว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติในเดือนสิงหาคมปี ค.ศ. 1959 เพื่อให้อำนาจแก่ฝ่ายบริหารบีบบังคับผู้คัดค้านให้ยอมทำตาม หากคัดค้านจะตั้งข้อกล่าวหาว่า เป็นพวกคอมมิวนิสต์ ซึ่งจะถูกจำคุกและลงโทษอย่างรุนแรง

การเลือกตั้งประธานาธิบดีในวันที่ 15 มีนาคม ค.ศ. 1960 ได้เกิดการเลือกตั้งที่ไม่เป็นไปตามกระบวนการประชาธิปไตยขึ้น ได้มีการออกคำสั่งเป็นการเฉพาะโดยรัฐมนตรีมหาดไทยสั่งให้กาเครื่องหมายเลือกสมาชิกพรรค รัฐบาลลงในบัตรเลือกตั้งและนับคะแนน ปรากฏว่าพรรคของรี ซึ่งมันได้รับคะแนนจากการเลือกตั้งอย่างล้มเหลว ประชาชนและพรรคการเมืองอื่น ๆ ต่างเรียกร้องให้การเลือกตั้งที่ไม่โปร่งใสครั้งนี้เป็นโมฆะ รวมถึงมีความรู้สึกว่าจะไม่อาจจะนิ่งเฉยกับเหตุการณ์ครั้งนี้ได้ ดังนั้น จึงมีการประท้วงของนักศึกษาที่เรียกว่า การลุกฮือของธรรมะ 19 เมษายน หรือ การลุกฮือของนักศึกษา 4, 19 เกิดขึ้นในวันที่ 19 เมษายน ค.ศ. 1960 แต่มีการปราบปรามการชุมนุมอย่างรุนแรงจากรัฐบาลทำให้การเดินขบวนลุกฮือไปทั่วทั้งเกาหลีใต้ สุดท้ายรี ซึ่งมันต้องลาออกจากตำแหน่ง และลี้ภัยทางการเมืองไปนอกประเทศ

การยึดอำนาจจากทหารของนายพลปาร์ค จองฮี

สภาวะทางการเมืองเกาหลีใต้หลังจากการลาออกของประธานาธิบดีรี ซึ่งมันยังคงมีความยุ่งเหยิง เมื่อดร.ชาง มยอนได้เข้าบริหารประเทศในวันที่ 23 สิงหาคม ค.ศ. 1960 แต่เนื่องจากในพรรครัฐบาลมีความคิดเห็นไม่ตรงกันจนเกิดความแตกแยกและแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มนำไปสู่การเล่นพรรคพวกเล่นพวก การบริหารประเทศอ่อนแอลงซึ่งง่ายต่อการฉ้อโกงของนักการเมือง ขณะเดียวกันสถานการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคมกลับเสื่อมทรามลง สาเหตุเหล่านี้ทำให้ทหารเริ่มเข้ามาสนใจการเมืองของประเทศ ในช่วงเวลาที่รัฐบาลรักษาการไม่สามารถควบคุมสถานการณ์ได้ บทบาทของทหารในทางการเมืองเริ่มเด่นชัดมากขึ้น จนถึงวันที่ 16 พฤษภาคม ค.ศ. 1961 คณะทหารที่นำโดยนายพลปาร์ค จองฮีและพันโทคอม จองฟิลได้ทำรัฐประหารยึดอำนาจล้มล้างรัฐบาลของดร.ชาง มยอนได้สำเร็จ

การยึดอำนาจของทหารในเกาหลีใต้เมื่อปี ค.ศ. 1961 ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านการเมืองที่กองทัพเข้ามามีบทบาทสำคัญแทนรัฐบาลพลเรือน รวมถึงในช่วงเวลาที่มีทหารเข้ามามีบทบาท เมื่อปาร์ค จองฮีขึ้นดำรงตำแหน่งประธานาธิบดีที่มาจากการทำรัฐประหาร เขามีความพยายามที่จะพัฒนาเศรษฐกิจให้เป็นประเทศอุตสาหกรรมเพื่อให้เกาหลีใต้มีฐานะทางเศรษฐกิจที่ทัดเทียมกับประเทศอุตสาหกรรมแนวหน้า ทั้งนี้รัฐบาลยังต้องอาศัยการช่วยเหลือจากกลุ่มนักธุรกิจอุตสาหกรรมรายใหญ่ที่ภายหลังเข้ามามีบทบาททางการเมืองเพื่อผลประโยชน์ซึ่งกันและกัน ในอีกด้านหนึ่งเชื่อว่าการพยายามของเขาครั้งนี้กระทำเพื่อเป็นการสร้างความชอบธรรมจากการรัฐประหาร ในช่วงเวลาของการปกครองของปาร์ค จองฮี ชนชั้นกลางเริ่มเข้ามามีบทบาทมากขึ้นในด้าน

การเมือง เนื่องจากการพัฒนาทางการศึกษาที่เติบโตขึ้นพร้อม ๆ กับการพัฒนาเศรษฐกิจ ชั้นชั้นกลางนี้เป็นส่วนสำคัญในการต่อต้านรัฐบาลทหารที่มีการออกมาเดินขบวนเพื่อขับไล่รัฐบาลหลังการเลือกตั้งที่ไม่เป็นธรรม และมีการแก้ไขรัฐธรรมนูญเพื่อเอื้อประโยชน์ให้แก่รัฐบาล โดยยอมให้ประธานาธิบดีสามารถดำรงตำแหน่งเป็นวาระที่ 3 ในเดือนกันยายน ปีค.ศ. 1969 ในที่สุด ปาร์ค จองฮีได้รับเลือกเป็นประธานาธิบดีต่อ (ดำรงค ฐานติ, 2542 : 44) เมื่อการต่อต้านเริ่มลุกลามไปยังปัญญาชนและนักบวชทั่วประเทศ รัฐบาลจึงประกาศสภาวะฉุกเฉินขึ้นในปี ค.ศ. 1972 และยกเลิกรัฐธรรมนูญ ปีค.ศ. 1969 จากนั้นก็ร่างรัฐธรรมนูญใหม่ขึ้น โดยใช้ชื่อว่า รัฐธรรมนูญชิน รัฐธรรมนูญฉบับนี้มีความสำคัญ คือ การให้ตำแหน่งที่คนหนึ่งคนสามารถดำรงตำแหน่งไปได้ตลอดกาล และการให้ประธานาธิบดีสามารถใช้อำนาจในเวลาฉุกเฉินได้อย่างกว้างขวางในสภาวะคับขัน (ดำรงค ฐานติ, 2542 : 44)

เกาหลีใต้ในช่วงนี้อาจกล่าวได้ว่า เป็นยุคเผด็จการอีกครั้ง มีการลิดรอนสิทธิเสรีภาพของประชาชน เนื่องจากอำนาจของรัฐถูกควบคุมจากคนเพียงกลุ่มหนึ่ง มีการใช้อำนาจในการลงโทษกับผู้ที่ไม่เห็นด้วยกับรัฐบาล มีการจำกัดเสรีภาพทางการแสดงออก โดยเฉพาะการเสนอข่าวของสื่อมวลชน การจับกุมนักการเมืองฝ่ายค้าน การจับกุมนักศึกษาที่ออกมาเดินขบวนต่อต้าน การทรมานเพื่อให้นักศึกษาสภาพผิด รวมไปถึงการตรวจสอบประวัติ นักศึกษา ก่อนเข้าเรียนมหาวิทยาลัย อย่างไรก็ตาม การเดินขบวนของนักศึกษา และประชาชนยังคงดำเนินต่อไป ทำให้ทางรัฐบาลต้องปราบปรามการจลาจลด้วยความรุนแรง ทั้งนี้ มีบางส่วนในรัฐบาลที่ไม่พอใจกับการใช้วิธีนี้จึงเป็นสาเหตุของความขัดแย้งกันภายในรัฐบาลจน และเป็นสาเหตุของการลอบสังหารประธานาธิบดีปาร์ค จองฮีในเวลาต่อมา

การเมืองของเกาหลีใต้หลัง ค.ศ. 1979 - ปัจจุบัน

การต่อสู้เพื่ออำนาจอธิปไตยของประชาชนและรัฐธรรมนูญฉบับใหม่

การได้มาซึ่งประชาธิปไตยเต็มรูปแบบของเกาหลีใต้ที่มีประธานาธิบดีมาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน และมีการจำกัดวาระในการดำรงตำแหน่งของประธานาธิบดี ประชาชนใช้เวลาต่อสู้อย่างยาวนานถึง 8 ปี ในการเรียกร้อง ซึ่งเป็นช่วงของการดำรงตำแหน่งของนายพลชอน ดุฮวาน และก้าวเข้าสู่สมัยของนายพลโน แทอู ในระยะเวลานั้นมีการชุมนุมประท้วงของประชาชนที่ขยายวงกว้างมากขึ้นในทุก ๆ ปี ส่งผลให้ทางรัฐบาลไม่สามารถต้านทานพลังของประชาชนได้ และทำการประกาศหลัก 8 ประการที่นำไปสู่รัฐธรรมนูญฉบับใหม่ที่มีความมั่นคงและไม่นำไปสู่ “ประชาธิปไตยย้อนกลับ(ไปสู่เผด็จการ)”

การสืบทอดอำนาจของประธานาธิบดีปาร์ค จองฮีทำให้เกาหลีใต้ต้องอยู่ภายใต้ระบอบอำนาจนิยมตั้งแต่ปี ค.ศ.1961-1979 นับเป็นเวลาทั้งสิ้น 18 ปี และสิ้นสุดลงหลังจากการถึงแก่อสัญกรรมของเขา ดังนั้น ขเว คยูฮาซึ่ง

ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีขณะนั้นได้รับเลือกให้เป็นประธานาธิบดีสืบแทน อย่างไรก็ตาม ชเว คยูฮากลับต้องดำรงตำแหน่งและใช้อำนาจอย่างมีข้อจำกัด เนื่องจากอำนาจทางการเมืองที่แท้จริงได้ตกไปอยู่ที่กลุ่มทหาร ซึ่งมีนายพลชอน ดุฮวาน และนายพลโน แทอูเป็นแกนนำ

เมื่อนายพลชอน ดุฮวาน และนายพลโน แทอู ยึดอำนาจสำเร็จ ในที่สุด ชอน ดุฮวานได้รับเลือกจากสภาแห่งชาติเพื่อการรวมประเทศให้ดำรงตำแหน่งเป็นประธานาธิบดีของเกาหลีใต้คนใหม่ ประชาชนที่มีความหวังให้การเมืองของเกาหลีใต้กลายเป็นประชาธิปไตยรู้สึกผิดหวัง และมีความคิดที่จะรวมตัวเรียกร้องและแสดงการต่อต้านต่อรัฐบาลทหารในการชุมนุมเรียกร้องประชาธิปไตยที่วางจูงของนักศึกษาจากมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ของเกาหลีใต้ ซึ่งทั้งหมดเห็นพ้องร่วมกันให้รัฐบาลยกเลิกกฎอัยการศึกและเรียกร้องให้บุคคลที่ร่วมมือกับอดีตรัฐบาลปาร์ค จองฮีลาออก การชุมนุมครั้งนี้ได้ขยายเป็นวงกว้างมากขึ้นทำให้รัฐบาลต้องปราบปรามด้วยความรุนแรงจนนำไปสู่การถูกจับกุม การบาดเจ็บ และเสียชีวิต การปราบปรามอย่างรุนแรงได้เริ่มต้นขึ้นในคืนวันที่ 17 พฤษภาคม ค.ศ. 1980 และดำเนินการปราบปรามอย่างต่อเนื่องจนถึงวันที่ 27 ในเดือนเดียวกัน ระหว่างนั้น ผู้ชุมนุมได้จัดตั้งหน่วยพิทักษ์ประชาชนขึ้น เพื่อติดอาวุธและทำหน้าที่คุ้มกันผู้ชุมนุม รวมทั้งลาดตระเวนติดตามการเคลื่อนไหวของฝ่ายทหาร (วิเชียร อินทะสี, 2556 : 114) ถึงแม้การเคลื่อนไหวของนักศึกษาและประชาชนจะถูกตอบโต้ด้วยความรุนแรงและรัฐบาลยังคงปฏิเสธข้อเรียกร้องอย่างแข็งกร้าว แต่ผู้ชุมนุมกลับมารวมตัวกันมากขึ้นในระยะเวลาอันสั้น

ภายหลังจากการชุมนุมเรียกร้องประชาธิปไตยในวางจูง รัฐบาลของชอน ดุฮวานได้ผ่อนปรนท่าทีที่แข็งกร้าวลงส่งผลให้ภาวะตึงเครียดทางการเมืองเริ่มผ่อนคลาย การรวมตัวกันของนักศึกษาจึงเกิดขึ้นอีกครั้ง ครั้งนี้มีการรวมตัวกันของอดีตนักศึกษากับขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมและแรงงาน ได้ก่อตั้งแนวร่วมเยาวชนเพื่อการเคลื่อนไหวประชาธิปไตยขึ้น การรวมตัวกันของนักศึกษาและกลุ่มแรงงานส่งผลให้ชอน ดุฮวานมีความวิตกกังวลมากขึ้น เนื่องจากจำนวนของผู้ชุมนุมได้ขยายกว้างขึ้นไปมากกว่าครั้งก่อน การชุมนุมทางการเมืองเพื่อประชาธิปไตยยังคงเกิดขึ้นต่อเนื่องในช่วงนี้ จนกระทั่งเกิดชุมนุมใหญ่อีกครั้งในปี ค.ศ. 1985 ภายหลังจากการเลือกตั้งทั่วไปครั้งที่ 12 ที่พรรคการเมืองของชอน ดุฮวานเป็นผู้ชนะ การเคลื่อนไหวครั้งนี้มีจุดประสงค์หลัก คือ การแก้ไขรัฐธรรมนูญโดยกำหนดให้ประชาชนเป็นผู้ออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งประธานาธิบดีโดยตรง และเมื่อถึงเดือนกุมภาพันธ์ในปี ค.ศ. 1986 พรรคประชาธิปไตยเกาหลีใหม่ได้ประกาศว่ามีผู้ลงชื่อเพื่อแก้ไขรัฐธรรมนูญถึงจำนวน 10 ล้านคน ทั้งนี้จึงส่งผลให้ประเด็นการแก้ไขรัฐธรรมนูญได้รับความสนใจมากขึ้น อย่างไรก็ตาม รัฐบาลของชอน ดุฮวานไม่เห็นด้วยกับการแก้ไขรัฐธรรมนูญอย่างแน่นอนเกี่ยวกับประเด็นในการเลือกตั้งประธานาธิบดีโดยตรง เนื่องจากหากใช้วิธีการดังกล่าวตนจะเสียอำนาจทางการเมืองให้แก่พรรคฝ่ายค้าน

การประชุมเพื่อเรียกร้องให้แก่รัฐธรรมนูญยังคงดำเนินต่อไป และขยายเป็นวงกว้างมากขึ้นอีกครั้ง มีการชุมนุมเกิดขึ้นถึง 16 แห่งทั่วประเทศ โดยมีผู้เข้าร่วมการชุมนุมราว 1 ล้าน 5 แสนคน (วิเชียร อินทะสี, 2556: 166) ทั้งนี้ ตามจำนวนของผู้ชุมนุม ตำรวจจึงไม่สามารถปราบปรามการชุมนุมได้ ทางรัฐบาลและพรรคฝ่ายค้านจึงได้ตกลงกันให้มีการเจรจาเกี่ยวกับข้อเรียกร้องขึ้น แต่ทางผู้ชุมนุมกลับยืนยันที่จะชุมนุมประท้วงต่อไปเพื่อโค่นล้มระบอบเผด็จการ สุดท้ายฝ่ายรัฐบาลก็ไม่สามารถที่จะต้านทานแรงกดดันจากผู้ชุมนุมจำนวนมากได้ จึงต้องยอมรับข้อเรียกร้องในการแก้ไขรัฐธรรมนูญ และในวันที่ 29 มิถุนายน ค.ศ. 1987 โน แทอูในฐานะตัวแทนพรรคยุติธรรมประชาธิปไตยหรือพรรคฝ่ายรัฐบาลได้ออกแถลงการณ์พิเศษ คือ ข้อเสนอที่มีการแก้ไขรัฐธรรมนูญ จำนวน 8 ประการ ประกอบด้วย (สิริพรรณ นกสวน สวัสดิ์, 2561 : 51)

- 1) เปลี่ยนระบอบการเลือกตั้งประธานาธิบดีเป็นการเลือกตั้งโดยตรง
- 2) แก้ไขเงื่อนไขในการสมัครรับเลือกตั้งประธานาธิบดีเพื่อให้เกิดความเท่าเทียม
- 3) นิรโทษกรรมนักโทษทางการเมือง
- 4) รับรองสิทธิของผู้ถูกจับกุม
- 5) ให้เสรีภาพแก่สื่อ
- 6) เปิดให้มีการเลือกตั้งท้องถิ่น
- 7) สร้างบรรยากาศทางการเมืองที่เหมาะสมแก่การศึกษาหารือและประนีประนอม
- 8) พัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชน

จากคำแถลงการณ์พิเศษดังกล่าวมีผลทำให้การชุมนุมครั้งใหญ่ของประชาชนในการเรียกร้องประชาธิปไตยยุติลง ฝ่ายรัฐบาลและฝ่ายค้านจึงร่วมมือการแก้ไขรัฐธรรมนูญให้เป็นไปตามคำแถลงการณ์

วิเชียร อินทะสี (2556 : 166) ได้กล่าวถึงสาระสำคัญของรัฐธรรมนูญที่แก้ไขและสาระสำคัญเกี่ยวกับประธานาธิบดีไว้ว่า

“สำหรับสาระสำคัญของรัฐธรรมนูญที่แก้ไข ได้กำหนดไว้ชัดเจนว่า เกาหลีใต้ปกครองในระบอบประชาธิปไตยอำนาจอธิปไตยมาจากประชาชน กองทัพซึ่งเคยเข้าแทรกแซงทางการเมือง และถูกผู้นำการเมืองใช้เป็นเครื่องมือในการปราบปรามฝ่ายตรงข้ามนั้น ตามรัฐธรรมนูญที่ได้แก้ไข กำหนดให้กองทัพทำหน้าที่ด้านความมั่นคง ปกป้องดินแดน และให้วางตัวเป็นกลางทางการเมือง”

สำหรับสาระสำคัญที่เกี่ยวกับประธานาธิบดี กำหนดให้ประธานาธิบดีต้องมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน ดำรงตำแหน่งได้วาระเดียว โดยมีการดำรงตำแหน่ง 5 ปี ประธานาธิบดีเป็นผู้มีอำนาจในการแต่งตั้ง

นายกรัฐมนตรี โดยได้รับความเห็นชอบจากสมาชิกแห่งชาติ นอกจากการปฏิบัติหน้าที่ในด้านการออกกฎหมายแล้ว ตามรัฐธรรมนูญกำหนดหน้าที่ตรวจสอบการบริหารงานของฝ่ายบริหาร โดยสมาชิกแห่งชาติหรือคณะกรรมการมีอำนาจเรียกบุคคลในฝ่ายบริหาร เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือตัวแทนมาตอบข้อซักถามในที่ประชุมได้

ทั้งนี้ ในสาระของรัฐธรรมนูญที่ได้แก้ไขใหม่ครั้งนี้เพื่อเป็นการป้องกันการสืบทอดอำนาจของประธานาธิบดี ที่อาจจะเกิดขึ้นอีกครั้งในอนาคต นอกจากนี้ การปฏิรูปกองทัพให้มีความเป็นกลางทางการเมืองยังแสดงให้เห็นถึงการปฏิบัติหน้าที่ในหน้าที่ในตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา มีการทำหน้าที่นอกเหนือจากการปกป้องดินแดนและทำหน้าที่ด้านความมั่นคง มีการเข้ามาแทรกแซงทางการเมือง และใช้อำนาจในการปราบปรามฝ่ายตรงข้าม ซึ่งการแก้ไขรัฐธรรมนูญครั้งนี้ถือเป็นการแก้ไขบทบาทของกองทัพให้แตกต่างอย่างสิ้นเชิงกับบทบาทของกองทัพในรัฐบาลก่อนหน้า รวมถึงการจัดการกับกลุ่มทหารที่มีความเกี่ยวข้องกับกลุ่มหัวอำนาจเก่า ทางรัฐบาลได้พยายามทำการโยกย้ายและกดดันให้นายทหารระดับสูงบางคนต้องเกษียณอายุราชการ (สิริพรรณ นกสวน สวัสดิ์, 2561 : 65)

การเลือกตั้งประธานาธิบดีครั้งที่ 13 ภายใต้รัฐธรรมนูญที่แก้ไขใหม่เป็นครั้งที่ 9 ได้จัดขึ้นในวันที่ 16 ธันวาคม ค.ศ. 1987 ถือเป็นการเลือกตั้งครั้งสำคัญต่อประชาชนที่ร่วมต่อสู้เพื่อเรียกร้องประชาธิปไตย อย่างไรก็ตาม ภาพทางการเมืองที่ประชาชนหวังว่าจะมีให้มีทหารเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องกลับต้องผิดหวัง เนื่องจากโน แทอูที่เป็นตัวแทนจากพรรคฝ่ายรัฐบาลชนะการเลือกตั้งในครั้งที่ 13 และสาเหตุมาจากพรรคฝ่ายค้านที่มีคิม แดจุงและคิม ยองซัมแยกตัวออกไปตั้งพรรคการเมืองใหม่ทำให้คะแนนเสียงที่สนับสนุนแยกออกเป็น 2 ฝ่าย ส่งผลให้พรรคยุติธรรมประชาธิปไตยได้รับชัยชนะในการเลือกตั้งครั้งนี้ ดังนั้น โน แทอู จึงได้กลายเป็นประธานาธิบดีคนที่ 6 ของสาธารณรัฐเกาหลี

การแบ่งบานของประชาธิปไตยภายใต้รัฐธรรมนูญฉบับปี ค.ศ. 1987 - ปัจจุบัน

ภายหลังจากการเสียชีวิตของประธานาธิบดีปาร์ค จองฮีที่ถูกลอบสังหารโดยคิม แจจุง ผู้อำนวยการสำนักงานสืบความลับในปี ค.ศ. 1979 สถานการณ์ทางการเมืองของเกาหลีใต้ดูเหมือนว่าจะหลุดพ้นจากระบบเผด็จการแล้ว แต่การผูกขาดอำนาจของทหารยังไม่หมดไป เนื่องจากในปีเดียวกันนั้น นายพลชอน ดุฮวาน และนายพลโน แทอูได้เข้ายึดอำนาจจากรัฐบาลพลเรือนที่ถูกแต่งตั้งขึ้นมาอย่างเร่งด่วนหลังจากเหตุการณ์ลอบสังหารปาร์ค จองฮี ส่งผลให้ประชาชนในประเทศ ทั้งปัญญาชน นักศึกษา กลุ่มผู้ใช้แรงงาน รวมถึงองค์กรทางศาสนาออกมาชุมนุมต่อต้าน และฝ่ายทหารได้ประกาศกฎอัยการศึกครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศขึ้น ทั้งนี้ ได้เกิดการชุมนุมต่อต้านทหารขึ้นที่กวางจู เรียกร้องให้ยกเลิกประกาศกฎอัยการศึก ให้ผ่านทหารยุติการแทรกแซงทางการเมือง และให้

ประชาชนมีสิทธิเสรีภาพอย่างแท้จริง (วิเชียร อินทะสี, 2556 : 108) การชุมนุมดังกล่าวก่อให้เกิดการปราบปรามอย่างรุนแรงส่งผลให้ผู้ชุมนุมเสียชีวิตเป็นจำนวนมาก หรือที่ทราบกันในชื่อ “การสังหารหมู่ที่กวางจู” ถึงแม้รัฐบาลของชอน ดูฮวานจะคอยปฏิเสธข้อเรียกร้องของผู้ชุมนุมในการแก้ไขรัฐธรรมนูญอยู่ตลอดเวลา แต่เมื่อเวลาผ่านไป ผู้ชุมนุมที่ออกมาต่อต้านรัฐบาลกลับเพิ่มจำนวนขึ้นมากขึ้นเรื่อย ๆ ทั่วประเทศทำให้ฝ่ายรัฐบาลเองพ่ายแพ้แก่พลังของมวลชนไปในที่สุด และได้แก้ไขรัฐธรรมนูญครั้งที่ 9 ขึ้นในปี ค.ศ. 1987 ซึ่งเป็นรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันของเกาหลีใต้อีกด้วย

ประธานาธิบดีคนแรกภายใต้รัฐธรรมนูญฉบับใหม่

การเลือกตั้งประธานาธิบดีครั้งที่ 13 ภายใต้รัฐธรรมนูญใหม่ที่มีสาระสำคัญว่า ประธานาธิบดีต้องมาจากการเลือกตั้งจากประชาชนโดยตรง ประธานาธิบดีมีวาระในการดำรงตำแหน่ง 5 ปี และดำรงตำแหน่งได้เพียง 1 วาระเท่านั้นเพื่อป้องกันการสืบทอดอำนาจ ทั้งนี้ การเลือกตั้งครั้งนี้มีความสำคัญอย่างมากต่อชาวเกาหลีใต้ กล่าวคือ ประชาชนจะได้เลือกประธานาธิบดีโดยตรง แต่เมื่อโน แทอู ตัวแทนจากพรรคยุติธรรมประชาธิปไตย หรือพรรคของรัฐบาลชอน ดูฮวาน ชนะการเลือกตั้ง ประชาชนกลับต้องผิดหวังเนื่องจากตัวแทนฝ่ายค้านอย่างคิม แดจุง และคิม ยองซัมมีความขัดแย้งต่อกัน สุดท้าย โน แทอูได้กลายเป็นประธานาธิบดีคนที่ 6 ของเกาหลีใต้ภายใต้รัฐธรรมนูญฉบับใหม่ปี ค.ศ. 1987

ภายใต้รัฐบาลของโน แทอูที่ได้รับเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน ตามรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ที่มีการแก้ไขให้ประชาชนในประเทศมีสิทธิในการตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลมากขึ้นรวมถึงตัวของประธานาธิบดีโน แทอูเอง ที่ทราบกันดีว่าเขามีส่วนเกี่ยวข้องในการยึดอำนาจจากรัฐบาลพลเรือนของชเว จูฮาร่วมกับอดีตประธานาธิบดีชอน ดูฮวาน และในเหตุการณ์การสังหารหมู่ที่กวางจู ดังนั้น รัฐบาลจึงจำเป็นต้องร่วมมือกับฝ่ายค้านในการจัดตั้งคณะกรรมการพิเศษขึ้นตามข้อเรียกร้องของฝ่ายเรียกร้องประชาธิปไตยเพื่อสอบสวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการเคลื่อนไหวเพื่อประชาธิปไตยที่กวางจู เมื่อปี ค.ศ. 1988 สมัชชาแห่งชาติได้เห็นชอบในการร่างกฎหมายดังกล่าวเพื่ออำนวยความสะดวกในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ (วิเชียร อินทะสี, 2556 : 170) หลังจากนั้นได้มีการตรวจสอบและเผยแพร่ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเหตุการณ์ดังกล่าวแก่ประชาชน เพื่อสร้างความเป็นธรรมให้เกิดขึ้นในสังคม อย่างไรก็ตาม ทางประธานาธิบดีโน แทอูมิได้นำผู้ที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์สังหารหมู่กวางจูมาพิจารณาโทษแต่อย่างใด เนื่องจากเขาก็มีส่วนในการปราบปรามการชุมนุมด้วยเช่นกัน ดังนั้นหากมีการพิจารณาโทษและลงโทษตามกฎหมาย ตนและพวกพ้องก็จะถูกดำเนินคดีด้วย อดีตประธานาธิบดีชอน ดูฮวานจึงทำเพียงแค่ออกมาขอโทษต่อสาธารณชนผ่านโทรทัศน์ในเดือนพฤศจิกายน และเนรเทศตนเองไปอยู่ที่วัดแพกดัมเท่านั้น (วิเชียร อินทะสี, 2556 : 171)

นอกจากนี้ รัฐบาลของโน แทอู ยังได้จัดตั้งคณะกรรมการปรองดองแห่งชาติเพื่อแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่กวางจู แต่องค์กรนี้ไม่สามารถแก้ไขอะไรได้มากนัก เนื่องจากจัดตั้งขึ้นมาเพื่อสร้างคะแนนนิยมต่อรัฐบาลของตน และลดแรงกดดันจากการต่อต้านของประชาชนเท่านั้น ทางคณะกรรมการจึงมีข้อสรุปว่า เป็นการทำเกินกว่าเหตุของเจ้าหน้าที่ในขณะนั้น และจะจ่ายเงินเยียวยาให้แก่ผู้เสียหายแทนการนำผู้กระทำผิดมาลงโทษ นอกจากนี้ ทางรัฐบาลเองก็เร่งรีบให้มีการจบการสอบสวนพิเศษทั้งหมดเกี่ยวกับเหตุการณ์การสังหารหมู่ที่กวางจู ลงด้วยการรวมตัวกันของพรรครัฐบาล และพรรคฝ่ายค้านอีก 2 พรรค คือ พรรคประชาธิปไตยเพื่อการรวมประเทศ และพรรคสาธารณรัฐประชาธิปไตยใหม่ ในปี ค.ศ. 1990 เพื่อให้มีเสียงข้างมากในสมัชชาแห่งชาติต่อกฎหมายเยียวยาผู้ได้รับเคราะห์กรรมในเหตุการณ์ที่กวางจูแทนการสอบสวนเพื่อหาผู้กระทำความผิดมาลงโทษ

การแก้ไขปัญหาต่อการเรียกร้องให้ลงโทษเกี่ยวกับผู้กระทำความผิดในเหตุการณ์สังหารหมู่ที่กวางจูจบลง ด้วยการจ่ายเงินเยียวยาให้แก่ผู้ได้รับผลกระทบเท่านั้น สำหรับการสอบสวนข้อเท็จจริงตามการจัดตั้งองค์กรถึง 2 องค์กรเป็นการกระทำเพียงแคลดแรงต่อต้านจากผู้เรียกร้อง และถือเป็นการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีทางหนึ่งให้แก่รัฐบาลของโน แทอู ทั้งนี้ การสอบสวนข้อเท็จจริงก็เป็นไปได้ยาก เนื่องจากบุคคลภายในองค์กรส่วนใหญ่เป็นบุคคลที่มีความใกล้ชิดและสนิทสนมกับรัฐบาลจึงได้ข้อสรุปเพียงแค่ว่า เหตุการณ์ในตอนนั้นคือความผิดพลาดของกองทัพเอง รวมถึงอดีตประธานาธิบดีชอน ดุฮวานทำเพียงแค่ออกมาขอโทษผ่านทางโทรทัศน์เท่านั้น ดังนั้น ครอบครัวของผู้ได้รับบาดเจ็บและเสียชีวิตบางครอบครัวจึงปฏิเสธที่จะรับเงินเยียวยา เนื่องจากเห็นว่าการใช้เงินเยี่ยวนั้นไม่ได้เป็นการแก้ไขปัญหาที่แท้จริง

รัฐบาลพลเรือนแรกในช่วง 3 ทศวรรษ

ภายหลังจากประธานาธิบดีโน แทอูหมดวาระในการดำรงตำแหน่งในปี ค.ศ. 1993 แล้ว และไม่สามารถดำรงตำแหน่งต่อไปในวาระที่ 2 ได้ตามรัฐธรรมนูญฉบับแก้ไขปี ค.ศ. 1987 จึงต้องมีการเลือกตั้งประธานาธิบดีคนที่ 7 ของสาธารณรัฐเกาหลีขึ้น ซึ่งในระบอบเวลานั้นมีผู้ลงสมัครแย่งชิงตำแหน่งประธานาธิบดีคนสำคัญ คือ คิม ยองซัม และคิม แดจุง ทั้ง 2 ผู้ลงสมัครนี้เป็นที่รู้จักอย่างดีสำหรับชาวเกาหลีใต้ในฐานะผู้นำพรรคฝ่ายค้าน และเป็นผู้ร่วมต่อสู้เพื่อประชาธิปไตยร่วมกับประชาชนในสมัยประธานาธิบดีชอน ดุฮวานเป็นต้นมา อย่างไรก็ตาม คิม ยองซัม และคิม แดจุงเกิดแยกพรรคออกจากกันในช่วงของการเลือกตั้งในสมัยของประธานาธิบดีคนที่ 6 เนื่องจากไม่สามารถตกลงกันได้ว่าทางพรรคจะส่งผู้ใดเป็นตัวแทนในการเลือกตั้งประธานาธิบดี หลังจากนั้น พรรคการเมืองของคิม ยองซัมได้เข้าไปร่วมกับพรรครัฐบาลในสมัยของรัฐบาลโน แทอู โดยปราศจากความร่วมมือของคิม แดจุง เมื่อถึงสมัยในการเลือกตั้งประธานาธิบดีคนที่ 7 คิม ยองซัมจึงได้รับแรงสนับสนุนจากพรรคฝ่ายรัฐบาลของโน แทอูในฐานะพรรคพลเรือน

การที่คิม ยงซัมได้รับการสนับสนุนจากพรรคฝ่ายรัฐบาลจึงทำให้การหาเสียงของเขาทำได้อย่างกว้างขวาง แม้จะเป็นในพื้นที่ชนบทก็สามารถรับรู้ถึงนโยบายต่าง ๆ ได้ ซึ่งแตกต่างจากคิม แดจุงอย่างสิ้นเชิง พรรคของเขา ไม่ได้มีการสนับสนุนใด ๆ นอกจากตัวพรรคการเมืองของเขาเองทำให้การหาเสียงทำได้ในพื้นที่ที่จำกัด และไม่สามารถที่จะถ่ายทอดนโยบายแก่ประชาชนในพื้นที่ห่างไกลได้ ดังนั้น คิม ยงซัมจึงมีความได้เปรียบต่อการหาเสียงเพื่อลงเลือกตั้งในครั้งนี้นี้มาก และถือเป็นจุดเปลี่ยนต่อคะแนนนิยมที่เพิ่มมากขึ้นเนื่องจากพรรคของเขาจะเน้นไปที่นโยบายความมั่นคงอย่างหนักแน่นในการปฏิรูปการเมือง นโยบายนี้จึงกลายเป็นความคาดหวังที่ประชาชนในการเปลี่ยนแปลงความวุ่นวายที่เคยเกิดขึ้นตลอดมา ในที่สุด คิม ยงซัมก็เป็นผู้ชนะในการเลือกตั้งครั้งนี้ด้วยคะแนนร้อยละ 41.4 เหนือกว่าคิมแดจุงที่ได้คะแนนร้อยละ 33.4 (เกียรติชัย พงษ์พานิชย์, 2547 : 239) คิม ยงซัมจึงกลายเป็นรัฐบาลพลเรือนแรกของเกาหลีใต้ในรอบ 3 ทศวรรษในวันที่ 23 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 1993

การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองที่เกิดขึ้นในสมัยรัฐบาลของคิม ยงซัม

ในสมัยรัฐบาลคิม ยงซัมถือเป็นรัฐบาลพลเรือนแรกในระยะเวลา 3 ทศวรรษ และเป็นรัฐบาลที่มาจากกรเลือกตั้งอย่างโปร่งใสตามรูปแบบประชาธิปไตย เมื่อเขาขึ้นดำรงตำแหน่งเป็นประมุขของประเทศอย่างเป็นทางการ คิม ยงซัมได้เป้าหมายที่จะสร้างเกาหลีขึ้นใหม่ กล่าวคือ ปฏิรูปการเมืองและการปกครองของเกาหลีใต้ให้ใสสะอาดและปราศจากการฉ้อโกง รวมถึงการขจัดระบอบเผด็จการมิให้หวนคืนสู่การเมืองของเกาหลีใต้ ซึ่งมาตรการที่จะทำให้การปฏิรูปดังกล่าวสำเร็จ ประกอบไปด้วย

ประการแรก ประธานาธิบดีประกาศแจ้งทรัพย์สินต่อสาธารณชนให้ได้รับทราบในวาระที่ก้าวขึ้นสู่ตำแหน่ง พร้อมกับกำหนดให้ข้าราชการระดับสูงและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกระทำตาม (ดำรงค์ ฐานดี, 2542 : 77) หลังจากประกาศมาตรการนี้ คิม ยงซัม ได้ทำการเปิดเผยทรัพย์สินของตนเอง ทรัพย์สินของภรรยา ของพ่อของเขา และลูกชายทั้ง 2 คน รวมถึงทรัพย์สินของเครือญาติ ซึ่งการกระทำครั้งนี้เป็นการกระทำครั้งแรกในประวัติศาสตร์ทางการเมืองของเกาหลีใต้ที่ประธานาธิบดีอาสาเปิดเผยทรัพย์สินของครอบครัวให้แก่สาธารณชนได้รับทราบ และได้ส่งผลให้ข้าราชการระดับสูงอื่น ๆ ต้องออกมาเปิดเผยข้อมูลทรัพย์สินของตนตามประธานาธิบดีแก่ประชาชน เมื่อมีการนำข้อมูลมาเปิดเผยปรากฏว่ามีข้าราชการระดับสูงและนายทหารหลายคนร่ำรวยผิดปกติ นำไปสู่การถูกกดดันให้ลาออกและถูกจับกุมในที่สุด รวมถึงมีการจับกุมอดีตนายกรัฐมนตรีโน แทอูที่ได้รับลักลอบรับเงินจากนักธุรกิจถึง 5 แสนล้านวอนในขณะที่ดำรงตำแหน่งประธานาธิบดี (ดำรงค์ ฐานดี, 2542 : 78) นอกจากนั้น รัฐบาลยังได้ร่างกฎหมายจริยธรรมสำหรับข้าราชการ โดยกำหนดให้ข้าราชการระดับสูงจะต้องเปิดเผยทรัพย์สินของตนอย่างถูกต้อง กำหนดให้ผู้บริหารระดับอาวุโสจะต้องลงทะเลเป็นทรัพย์สินของตนแจ้งไว้ด้วย รวมถึงเจ้าหน้าที่ระดับสูงยังต้องรายงานประจำปีทุกปี (เกียรติชัย พงษ์พานิชย์, 2547 : 268) การเปิดเผยทรัพย์สินส่วนบุคคลของคิม ยงซัม

ครั้งนี้ ได้แสดงให้เห็นถึงการต่อต้านการฉ้อโกงในหน่วยงานของประธานาธิบดี เป็นแบบอย่างแก่ข้าราชการ และเป็นการสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ประชาชนเป็นอย่างมาก

ประการที่ 2 ระบบการโอนเงินโดยใช้ชื่อจริง เกิดขึ้นหลังจาก 6 เดือนของการดำรงตำแหน่งประธานาธิบดีของคิม ยองซัม ซึ่งเขาได้ประกาศไว้ว่า “ถ้าบัญชีไม่ใช่ชื่อจริง ประชาธิปไตยอันมั่นคงก็ยากที่จะแบ่งบานได้” (เกียรติชัย พงษ์พาณิชย์, 2547 : 270) กล่าวคือ การใช้ชื่อปลอมในการโอนเงินได้ปฏิบัติกันอย่างแพร่หลายและถือเป็นเรื่องปกติในรัฐบาลก่อนหน้า มักจะยากต่อการตรวจสอบที่มาของเงินและง่ายต่อการกระทำที่ผิดกฎหมาย ในระยะแรกระบบนี้มีความยุ่งยากสำหรับผู้ที่ต้องเปลี่ยนบัญชีมาเป็นชื่อจริงของตนตามชื่อที่ลงทะเบียนในสำมะโนครัว บัตรประจำตัวที่เป็นสากลในเกาหลีใต้ บริษัททางธุรกิจก็ต้องใช้ชื่ออย่างเดียวกับที่ระบุไว้ในทะเบียนทำธุรกิจและทะเบียนผู้เสียภาษีที่มีเลขกำกับไว้ ทั้งนี้เพื่อแสดงถึงความโปร่งใสในการทำธุรกรรมทางการเงินทั้งสิ้น ระบบการโอนเงินโดยใช้ชื่อจริงนี้ได้รับการยอมรับอย่างมากว่าเป็นระบบที่ได้ผลระยะยาวในการกำจัดเงินช่วยเหลือทางการเงิน เมือง เงินสินบนที่ทำกันผ่านทางธุรกิจ หรือเงินมืดที่ได้มาอย่างผิดกฎหมาย

ประการที่ 3 การปฏิรูปด้านนิติบัญญัติที่ประกาศขึ้นเมื่อวันที่ 16 มีนาคม ค.ศ. 1994 ประกอบไปด้วยกฎหมาย 3 ฉบับ ได้แก่ พระราชบัญญัติป้องกันการโกงการเลือกตั้ง กฎหมายเงินทุนของพรรคการเมือง และพระราชบัญญัติให้อำนาจอิสระของท้องถิ่น สำหรับพระราชบัญญัติป้องกันการโกงการเลือกตั้ง เป็นการออกกฎหมายให้ครอบคลุมทุกด้านเพื่อป้องกันการฉ้อโกง อาทิ การรายงานรายละเอียดของประชามติจนกระทั่งถึงเวลาปิดการเลือกตั้ง และกำหนดข้อห้ามในการพูดเสียงดังและประพฤติวุ่นวายในบริเวณเขตเลือกตั้ง การจำกัดเงินรณรงค์การเลือกตั้งให้นำมาใช้ได้ตามที่กฎหมายกำหนด หากเกินกว่าที่กำหนดไว้จะประกาศให้การเลือกตั้งครั้งนั้นเป็นโมฆะทันที รวมถึงกลุ่มคนรณรงค์การเลือกตั้งในพรรคการเมืองนั้น ๆ ก็ต้องให้มาด้วยการอาสาเท่านั้น ไม่มีการจ้างเงินสดรายวันให้แก่กลุ่มเหล่านั้นเป็นอันขาด นับเป็นการจำกัดการซื้อเสียงของพรรคการเมืองอีกด้วย และการไม่ให้รัฐบาลหรือคนของฝ่ายราชการหรือองค์กรทางธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับทางรัฐบาลเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับการเลือกตั้ง เป็นต้น ในด้านการปฏิรูปกฎหมายเงินทุนของพรรคการเมือง เป็นการแก้ไขกฎหมายที่มีอยู่เดิม ซึ่งสาระสำคัญคือ มิให้นำเงินส่วนตัวของผู้สมัครแต่ละท่านนำมาใช้ในการเลือกตั้งตำแหน่งในราชการหรือตำแหน่งในสาธารณะ หากต้องการเงินสนับสนุนพรรคการเมือง ทางรัฐจะเป็นผู้ช่วยเหลือทางการเงินเอง สุดท้าย การปฏิรูปพระราชบัญญัติให้อำนาจอิสระของท้องถิ่น โดยมีจุดประสงค์ที่จะก่อให้เกิดประชาธิปไตยในท้องถิ่น และการบริหารงานอย่างอิสระเพื่อพัฒนาท้องถิ่นนั้น ๆ หน้าที่หลักของหน่วยงานการปกครอง คือ การส่งเสริมสวัสดิการของประชาชนในท้องถิ่น ซึ่งรัฐบาลกลางจะเป็นผู้จัดสรรงบประมาณทั้งหมด

ประการสุดท้าย การปฏิรูปกองทัพ บทบาทของกองทัพถูกกำหนดให้มีความเป็นกลางตั้งแต่มีการแก้ไขรัฐธรรมนูญครั้งที่ 9 ในปี ค.ศ. 1987 อย่างไรก็ตามการปฏิรูปกองทัพมิให้เห็นอย่างชัดเจนขึ้นในรัฐบาลของคิม ยองซัม เมื่อเขาได้ประกาศปลดและดำเนินคดีแก่ทหารที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการทำรัฐประหาร เหตุการณ์การสังหารหมู่ที่กวางจู รวมถึงทหารที่ติดสินบน ทำให้ทั้งอดีตประธานาธิบดีชอน ดุฮวานและอดีตประธานาธิบดีโน แทอูถูกจำคุกตลอดชีวิต และจำคุก 17 ปีตามลำดับ รวมถึงนายทหารบางส่วนที่มีส่วนเกี่ยวข้องก็ถูกต้องโทษตามเช่นเดียวกันจากการจับกุมและลงโทษดังกล่าว ได้แสดงให้เห็นถึงกระบวนการยุติธรรมที่ไม่มีกองทัพเข้ามาแทรกแซงดังเช่นช่วงเผด็จการก่อนหน้านี้ นับว่าเป็นการยุติบทบาทของกองทัพในด้านการเมืองอย่างสมบูรณ์ นอกจากนี้รัฐบาลของคิม ยองซัมได้ปรับโครงสร้างและภารกิจของหน่วยงานด้านทหารให้เหลือเพียงแค่หน้าที่ด้านการทหารและการป้องกันประเทศ (วีเชียร์ อินทะสี, 2556 : 200) รวมถึงมีการกำจัดระบบอุปถัมภ์ภายในกองทัพออกเพื่อเป็นการทำลายกลุ่มอำนาจนายทหารเก่า และแต่งตั้งนายทหารผู้ที่ตนไว้วางใจขึ้นมารับตำแหน่งแทน

ความสำเร็จของคิม แดจุงจากผู้นำฝ่ายค้านสู่ตำแหน่งประธานาธิบดี

ภายหลังจากประธานาธิบดีคิม ยองซัมหมดวาระในการดำรงตำแหน่งในปี ค.ศ. 1998 เกาหลีใต้ได้เข้าสู่กระบวนการเลือกตั้งและค้นหาประธานาธิบดีคนที่ 8 ของประเทศอีกครั้ง ในเหตุการณ์ทางการเมืองครั้งนี้ไม่ได้แตกต่างจากครั้งก่อนมากนัก มีเพียงสิ่งเดียวที่สร้างความตกใจให้แก่ประชาชนในขณะนั้น คือ การกลับมาอีกครั้งของคิม แดจุง ซึ่งเขาเป็นที่รู้จักอย่างดีในวงการการเมือง เนื่องจากได้ลงแข่งขันตำแหน่งประธานาธิบดีตั้งแต่สมัยของปาร์ค จองฮี โน แทอู และคิม ยองซัมแต่กลับเป็นผู้พ่ายแพ้ทุกการเลือกตั้ง และเขาได้ตัดสินใจลงเลือกตั้งในครั้งที่ 4 ในชีวิตอีกครั้งด้วยอายุ 72 ปี โดยตั้งพรรคการเมืองขึ้นมาใหม่ที่ใช้ชื่อว่า National Congress for New Politics และตั้งตนเป็นหัวหน้าพรรค รวมถึงเขาได้รับการเสนอจากพรรคให้ลงแข่งขันประธานาธิบดีถึงร้อยละ 77.5 (เกียร์ดิชชั พงษ์พาณิชย์, 2547 : 402) คู่แข่งคนสำคัญในการลงเลือกตั้งประธานาธิบดีครั้งนี้ คือ คิม จุงฟิล เป็นตัวแทนจากพรรค United Liberal Democrats เขาเคยดำรงตำแหน่งเป็นประธานของพรรครัฐบาลก่อนหน้านี้ ก่อนจะออกมาตั้งพรรคการเมืองเป็นของตัวเองภายหลังจากหลุดตำแหน่งเดิม และ ลี ฮเวซางจากพรรค New Korea Party ในตอนนั้นเขากำลังดำรงตำแหน่งประธานพรรครัฐบาล และเป็นผู้ชนะในการคัดเลือกตัวแทนของพรรคจากจำนวน 7 คนในการเลือกตั้งประธานาธิบดี รวมถึงคู่แข่งคนสำคัญอีก 1 ท่าน คือ โช ชุน นายกเทศมนตรีของโซลคนแรกที่มาจากการเลือกตั้ง เขาได้ประกาศตนว่าจะลงสมัครรับเลือกตั้งในนามของพรรค Democratic ซึ่งเป็นพรรคเก่าของคิม แดจุงมาก่อน (เกียร์ดิชชั พงษ์พาณิชย์, 2547 : 406)

คู่แข่งของคิม แดจุงทั้งหมดดูจะมีความเชี่ยวชาญและเป็นที่รู้จักมาอย่างยาวนานในวงการการเมืองของเกาหลีใต้ซึ่งไม่แตกต่างจากคิม แดจุงมากนัก อย่างไรก็ตามสิ่งที่ทำให้เขาได้มาซึ่งตำแหน่งประธานาธิบดีคนที่ 8 ของ

เกาหลีใต้ คือ ความอดทนของเขาต่อเส้นทางการเมืองจากการถูกกลั่นแกล้งจนทำให้ถูกจับกุม ลักพาตัว รวมถึงบุคลิกของเขาเมื่อเผชิญหน้ากับสาธารณะมีความน่าเชื่อถือกว่าท่านอื่น ๆ แสดงให้เห็นถึงความคล่องแคล่ว มีข้อมูลที่เพียงพอต่อการตอบคำถาม และมีท่าทีคล้ายประธานาธิบดี เนื่องจากเขาอยู่ในแวดวงการเมืองมาอย่างยาวนาน และผ่านการเลือกตั้งประธานาธิบดีมาถึง 4 ครั้งด้วยกัน ทำให้คะแนนความนิยมของเขานำหน้าคู่แข่งท่านอื่นตั้งแต่การหาเสียงจนไปถึงวันเลือกตั้งที่เขาได้รับคะแนนเสียงถึงร้อยละ 40.3 (เกียรติชัย พงษ์พาณิชย์, 2547 : 429) จาก การเลือกตั้งทั่วประเทศเมื่อวันที่ 18 ธันวาคม ค.ศ. 1997 และทำให้คิม แดจุงได้กลายเป็นประธานาธิบดีคนที่ 8 ของ สาธารณะเกาหลี อีกทั้งยังเป็นครั้งแรกในประวัติศาสตร์การเมืองที่ฝ่ายค้านเอาชนะฝ่ายรัฐบาลในการเลือกตั้ง ประธานาธิบดี

การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองที่เกิดขึ้นในสมัยรัฐบาลของคิม แดจุง

การกลับมาอีกครั้งของคิม แดจุงในฐานะประธานาธิบดีคนที่ 8 ของสาธารณรัฐเกาหลี แสดงให้เห็นถึงความไม่ย่อท้อและความมุ่งมั่นในการต่อสู้เพื่อประชาธิปไตย ตั้งแต่การเข้ามาเป็นนักการเมืองครั้งแรกในการลงสมัคร สมาชิกรัฐสภาในเขตการเลือกตั้งมอกโป เขาได้ตำแหน่งนี้ในการลงเลือกตั้งครั้งที่ 6 และอยู่ในวงการการเมืองตั้งแต่นั้นเสมอมา และเป็นส่วนหนึ่งในการต่อสู้เพื่อต่อต้านอดีตประธานาธิบดีรี ซึงมัน ในการยื่นหยัดเคียงข้างนักศึกษา และประชาชน รวมไปถึงการต่อต้านรัฐบาลทหารตั้งแต่อดีตประธานาธิบดีปาร์ค จองฮี ซอน ดูฮวาน และโน แทอู จนทำให้ถูกลงโทษจำคุก โทษประหารชีวิตและกลั่นแกล้งทางการเมืองอยู่หลายครั้ง อย่างไรก็ตาม เขายังคงถูกปล่อยตัวและมีชีวิตรอดมาถึงการลงสมัครเลือกตั้งครั้งที่ 4 ในชีวิต ผลปรากฏว่าคิม แดจุงได้รับชัยชนะในการเลือกตั้งครั้งนี้ และยังเป็นครั้งแรกที่ฝ่ายค้านเป็นผู้ชนะในการเลือกตั้งเหนือฝ่ายรัฐบาล เนื่องจากพรรครัฐบาลก่อนหน้าของเขา คือ พรรค Democratic Justice ของคิม ยองซัมซึ่งก็คือพรรครัฐบาลก่อนหน้านี้ของอดีตประธานาธิบดีโน แทอู ดังนั้น คิม ยองซัมจึงได้รับการสนับสนุนจากฝ่ายรัฐบาลมาโดยตลอดถึงแม้เขาจะเคยอยู่ในตำแหน่งฝ่าย ค้านมาก่อน แต่หลังจากการรวมพรรคของคิม ยองซัม และพรรคของคิม จองฟิลเข้ากับพรรค Democratic Justice ของโน แทอู เมื่อมีการประชุมพรรคในขณะนั้นแล้วจึงเสนอชื่อคิม ยองซัมเป็นผู้ลงสมัครเข้ารับการเลือกตั้งในนามของพรรครัฐบาลทำให้รัฐบาลของคิม ยองซัมไม่ใช่ฝ่ายค้านแรกที่ชนะพรรคฝ่ายรัฐบาลในการเลือกตั้งแต่เป็นพรรคของคิม แดจุง การได้มาซึ่งประธานาธิบดีจากฝ่ายค้านครั้งนี้จึงเป็นพัฒนาการสำคัญอีกด้านหนึ่งของประชาธิปไตยในเกาหลีใต้ซึ่งให้ประชาชนเป็นผู้ตัดสินใจในการเลือกผู้บริหารจากการประสพการณ์และการทำงานของเขา

ประธานาธิบดีคิม แดจุงได้ผลักดันกฎหมายเกี่ยวกับการแก้ไขและเยียวยาผู้ไม่ได้รับความเป็นธรรมในช่วงของการปกครองจากระบอบเผด็จการของทหารเพื่อให้ความเป็นธรรมแก่ผู้ที่ถูกกระทำทางการเมืองในอดีตจากเจ้าหน้าที่รัฐ ผ่านการพิจารณาของสมัชชาแห่งชาติจำนวน 4 ฉบับ ได้แก่ (วิเชียร อินทะสี, 2556 : 241)

- 1) กฎหมายการฟื้นฟูเกียรติและการชดเชยหรือเยียวยาแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง ในขบวนการเคลื่อนไหวเพื่อประชาธิปไตย
- 2) กฎหมายพิเศษเพื่อค้นหาความจริง กรณีการเสียชีวิตอันมีเหตุต้องสงสัย
- 3) กฎหมายคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
- 4) กฎหมายโครงการรำลึกขบวนการเคลื่อนไหวเพื่อประชาธิปไตย

กฎหมายทั้ง 4 ฉบับนี้มีการนำมาปฏิบัติจริงและเปิดให้ยื่นเรื่องขึ้นในปี ค.ศ. 2000 - 2001 หลังจากที่กฎหมายทั้งหมดผ่านการพิจารณาของสมัชชาแห่งชาติ พบว่ามีนักศึกษาสามารถเรียนเป็นจำนวนมากที่สุดถึง 3,760 คนจากทุกๆ เหตุการณ์ของการเคลื่อนไหวเพื่อเรียกร้องประชาธิปไตย นอกจากนี้ยังมีการจัดตั้งคณะกรรมการค้นหาความจริงในสังกัดสำนักประธานาธิบดี โดยประกอบด้วยสมาชิก 9 คนที่ต้องผ่านความเห็นชอบจากสมัชชาแห่งชาติเพื่อป้องกันการแทรกแซงจากหน่วยงานของรัฐบาล (วิเชียร อินทะสี, 2556 : 244) อาทิกรณีที่เกิดขึ้นเมื่อสมัยรัฐบาลของประธานาธิบดีโน แทอู เมื่อประชาชนเรียกร้องให้มีการลงโทษผู้ที่เกี่ยวข้องกับการปราบปรามผู้ชุมนุมเรียกร้องประชาธิปไตยที่กวางจูทางรัฐบาลจึงได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการพิเศษขึ้นเพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการเคลื่อนไหวเพื่อประชาธิปไตยที่กวางจู และได้จัดตั้งคณะกรรมการปรองดองแห่งชาติเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ที่กวางจู แต่คณะกรรมการเหล่านี้มิได้แก้ปัญหอะไรได้มากนัก เนื่องจากทั้งหมดนั้นมาจากการแต่งตั้งของรัฐบาลทั้งสิ้นจึงยากที่จะสืบสวนหาข้อเท็จจริงเพื่อนำผู้กระทำผิดมาลงโทษ

ในรัฐบาลของคิม แดจุงนี้มีการจัดระบบกลุ่มผู้บริหารธุรกิจขนาดใหญ่ หรือกลุ่มแซโบลกับนักการเมืองที่จะสร้างผลประโยชน์ร่วมกันในทางมิชอบนำไปสู่การก่อกวนกันทางอำนาจซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาระบบประชาธิปไตย อีกทั้งยังมีการปฏิรูปแรงงานในด้านค่าจ้างและสวัสดิการ กล่าวคือ การปฏิรูปกลุ่มแซโบลจะมีการกำหนดหลักเกณฑ์ให้ปฏิบัติ ได้แก่ การลดขนาด หรือประเภทธุรกิจลง การยุติให้บริษัทในเครือรับรองหรือประกันตนเองในด้านสินเชื่อ การลดขนาดของหนี้โดยให้มีลักษณะสมดุลกับสินทรัพย์ การให้ผู้บริหารมีความรับผิดชอบด้านการบริหารงานมากขึ้น และเปิดโอกาสให้บุคคลภายนอกเข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารเพื่อป้องกันความไม่โปร่งใสในการบริหารงาน (วิเชียร อินทะสี, 2556 : 247) ข้อปฏิบัติเหล่านี้เป็นผลมาจากการแต่งตั้งคณะกรรมการ 3 ฝ่าย ประกอบไปด้วย ผู้ใช้แรงงาน ผู้บริหาร และรัฐบาลที่มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลจนนำไปสู่การแก้ไขปัญหาอย่างถูกต้อง สำหรับการปฏิรูปแรงงานในด้านค่าจ้างและสวัสดิการที่เป็นผลมาจากวิกฤตเศรษฐกิจในปี ค.ศ. 1997 และการเรียกร้องของสหภาพแรงงานในช่วงเรียกร้องประชาธิปไตยก็ถูกแก้ไขในรัฐบาลสมัยนี้ โดยจัดตั้งคณะกรรมการ 3 ฝ่าย ประกอบด้วย ผู้ใช้แรงงาน ผู้ประกอบการ และรัฐบาลเพื่อทำข้อตกลงร่วมกัน คือ ผู้ใช้แรงงานยอมผ่อนปรน

ในเรื่องนี้การเลิกจ้าง และหันมาจ้างคนงานชั่วคราว ผู้ประกอบการยอมรับข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงการบริหารแรงงาน และการแก้ไขปัญหาการว่างงาน (วิเชียร อินทะสี, 2556 : 250)

การปฏิรูประบบราชการ มีการพัฒนาระบบราชการให้กลายเป็นการบริการผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Government) เพื่อให้ประชาชนใช้บริการจากหน่วยงานราชการด้วยความสะดวกและง่ายด้วยระบบออนไลน์ผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศต่าง ๆ มีทั้งการออกเอกสารในรูปแบบของอิเล็กทรอนิกส์นับเป็นการลดขั้นตอนในการดำเนินงาน การติดต่อกับทางราชการในเวลาอันรวดเร็วและทันที เนื่องจากการปฏิบัติงานในรูปแบบออนไลน์ (วชิระ ปากดีสี, ม.ป.ป. : 2-3) มีการแก้ไขโครงสร้างของระบบราชการ โดยยุบรวมบางกระทรวง อาทิการยุบกระทรวงข่าวสารและกระทรวงวัฒนธรรมและการท่องเที่ยวเข้าด้วยกัน เพื่อเป็นการลดขนาดของส่วนราชการ ทำให้เหลือเพียง 17 กระทรวงจาก 23 กระทรวง และยังคงลดจำนวนพนักงานลง 17,597 คนเพื่อให้พอดีกับภาระงานราชการ ทั้งนี้ก็เป็นหน้าที่ของรัฐบาลที่จะให้บริการอย่างเต็มกำลังแก่ประชาชนผู้ซึ่งเป็นหน่วยที่สำคัญที่สุดในระบอบประชาธิปไตย

จากทนายความและนักต่อสู้เพื่อสิทธิมนุษยชนสู่ประธานาธิบดีโน มูฮยอน

โน มูฮยอนเข้าสู่เส้นทางการเมืองได้ด้วยการเชิญชวนของคิม ยองซัมในขณะที่ยังเป็นฝ่ายค้าน และเป็นที่ยอมรับจากการวิจารณ์รัฐบาลทหารของอดีตประธานาธิบดีชอน ดูฮวาน รวมไปถึงการช่วยปกป้องผู้ชุมนุมนักศึกษาที่ถูกกล่าวหาว่าเป็นคอมมิวนิสต์ในช่วงสมัยที่มีการเดินขบวนเรียกร้องประชาธิปไตย หลังจากนั้นเขาแยกตัวออกจากพรรคของคิม ยองซัมเมื่อพรรคของคิม ยองซัมเข้าร่วมกับพรรครัฐบาลของโน แทอู ทำให้พื้นที่ทางการเมืองของเขาลดน้อยลงไปมากถึง 4 ปี อย่างไรก็ตาม ระหว่างนั้นเขายังคงสนับสนุนการปฏิรูปประชาธิปไตยและต่อต้านระบอบเผด็จการทหารอยู่เสมอมา โน มูฮยอนกลับเข้าสู่เส้นทางการเมืองอีกครั้งในฐานะพรรคฝ่ายค้านที่เป็นพันธมิตรกับอดีตประธานาธิบดีคิม แดจุง รวมถึงเมื่อคิม แดจุงได้ตำแหน่งประธานาธิบดี โน มูฮยอนยังคงอยู่ในคณะรัฐมนตรีของเขาอีกด้วย การก้าวเข้าสู่ตัวแทนพรรคเพื่อลงเลือกตั้งประธานาธิบดีคนที่ 9 คิม แดจุงยังคงเป็นผู้สนับสนุนเขาอยู่เสมอ ในที่สุด โน มูฮยอนได้เอาชนะเหนือลี ฮวซางได้สำเร็จ และเข้ารับตำแหน่งประธานาธิบดีคนที่ 9 ของสาธารณรัฐเกาหลี

การเลือกตั้งครั้งนี้ของประธานาธิบดีโน มูฮยอนนับได้ว่าได้คะแนนเสียงส่วนมากมาจากคนรุ่นใหม่ และกลุ่มเสรีนิยมโดยเฉพาะกลุ่มที่เรียกว่า “386 Generation” ซึ่งหมายถึง ชาวเกาหลีที่อายุอย่างน้อย 30 ปีที่เกิดในปี ค.ศ. 1960 และเข้าเรียนมหาวิทยาลัยในช่วงปี ค.ศ. 1980 ดังนั้น 386 Generation จึงเป็นกลุ่มคนที่ใช้เวลาส่วนใหญ่ในการต่อสู้เพื่อต่อต้านระบอบเผด็จการและเพื่อประชาธิปไตย รวมถึงยังได้รับการขนานนามว่า มีเอกลักษณ์

โดดเด่นกว่ารุ่นอื่น ๆ เพราะความมีน้ำหนึ่งน้ำใจเดียวกันในการต่อต้านระบอบเผด็จการ และประสบความสำเร็จในการต่อสู้เพื่อประชาธิปไตย (Park, 2011 : 6) นอกจากกลุ่ม 386 Generation แล้ว ยังมีกลุ่มผู้ที่รักและสนับสนุนเขาโดยใช้ชื่อกลุ่มว่า โนซาโม (Nosamo หรือ Rohsamo) ซึ่งเป็นกลุ่มสำคัญที่คอยรณรงค์ให้ประชาชนเลือกโน มูฮยอนเข้าดำรงตำแหน่งประธานาธิบดี (วิเชียร อินทะสี, 2556 : 258)

การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองที่เกิดขึ้นในสมัยรัฐบาลโน มูฮยอน

วิเชียร อินทะสี (2556 : 260) ได้กล่าวถึงนโยบายการปฏิรูปทางการเมืองในเดือนกันยายน ค.ศ. 2002 ของประธานาธิบดีโน มูฮยอนไว้ว่า

“โนมูฮยอนได้ให้คำมั่นสัญญาในการก่อตั้งพรรคการเมือง ซึ่งจะเป็นการก่อตั้งพรรคการเมืองที่ใช้ทุนต่ำโดยใช้ระบบออนไลน์ มีการกำหนดเป้าหมายให้เป็นการปฏิวัติทางการเมืองและผ่านกระบวนการประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม สมาชิกพรรคต้องจ่ายค่าสมาชิก อำนาจในการเสนอชื่อละอำนาจในการใช้ดุลยพินิจต้องเป็นของสมาชิกพรรค”

หลังจากโน มูฮยอนได้เข้ารับตำแหน่งประธานาธิบดีแล้ว การปฏิรูปพรรคการเมืองก็ได้เกิดขึ้นโดยการก่อตั้งพรรค Uri Party ที่แปลว่า พรรคของเรา ตั้งขึ้นมาด้วยอุดมการณ์ทางการเมืองแบบเสรีนิยมเพื่อสนับสนุนประธานาธิบดีโน มูฮยอน แต่พรรคการเมืองนี้ก่อตั้งขึ้นเพียงระยะเวลาสั้น ๆ ตั้งแต่ช่วงปี ค.ศ. 2003 – 2007 เท่านั้น

โน มูฮยอนมีจุดประสงค์ที่จะฟื้นฟูความสัมพันธ์กับเกาหลีเหนือเป็นอย่างมาก เขาได้ดำเนินนโยบายของอดีตประธานาธิบดีคิม แดจุงอย่างต่อเนื่องจนทำให้สถานการณ์ระหว่างสองประเทศผ่อนคลายลง ทั้งยังเป็นนโยบายสำคัญที่ทำให้คนรุ่นใหม่หันมาลงคะแนนเสียงให้เขา เนื่องจากทั้ง 2 ประเทศได้ผลประโยชน์ร่วมกันอย่างมหาศาลอย่างการที่พยายามเจรจาต่อรองเพื่อจูงใจให้เกาหลีเหนือละทิ้งนโยบายอาวุธนิวเคลียร์ของตน และการพยายามเจรจาให้สหรัฐอเมริกาถอนกองกำลังออกจากเกาหลีใต้เพื่อให้เกาหลีใต้ยืนหยัดได้ด้วยตนเอง ดังนั้น รัฐบาลโน มูฮยอนจึงต้องสร้างความสัมพันธ์กับเกาหลีเหนือตามนโยบายที่ได้กล่าวไว้ ได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่าง 2 เกาหลี มรดกของนโยบายตะวันตกของคิม แดจุง หรือการคืนดีและร่วมมือกันของคนชนชาติเกาหลี นโยบายสันติภาพและความเจริญรุ่งเรืองของโน มูฮยอน และทฤษฎีบาลานเซอร์เพื่อสร้างสันติภาพและความเจริญรุ่งเรืองของเอเชียตะวันออก ซึ่งเกาหลีใต้จะทำหน้าที่ในการสร้างระบอบสันติภาพในภูมิภาคนี้ (Kim, 2005 : 2) อย่างไรก็ตาม เมื่อประธานาธิบดีโน มูฮยอนได้ดำเนินนโยบายเกี่ยวกับการสร้างความสัมพันธ์กับเกาหลีเหนือแล้ว แต่ฝ่ายอนุรักษนิยมกลับไม่เห็นด้วยอย่างรุนแรง และกล่าวว่าจะไม่สามารถทำตามนโยบายนี้ได้อย่างแน่นอน จึงทำให้คะแนนนิยมจากฝ่ายอนุรักษนิยมลดลงอย่างมาก

การปฏิรูปกฎหมายเกี่ยวกับการเมือง โดยเน้นประเด็นการให้การสนับสนุนทางการเงินและอาหาร การจ่ายภาษีเพื่อสนับสนุนพรรคการเมือง การให้สาธารณะเป็นฝ่ายจัดการเลือกตั้ง และการใช้จ่ายในการเลือกตั้ง ต้องสมเหตุสมผล เนื่องจากเหตุการณ์หลังจากประธานาธิบดีโน มูฮยอนเข้าดำรงตำแหน่ง เขาต้องการที่จะกำจัด ระบบที่ไม่โปร่งใสเกี่ยวกับการเลือกตั้ง โดยเริ่มจากการตรวจสอบการใช้เงินหรือกองทุนที่ใช้ในการหาเสียงเพื่อลง สมัครประธานาธิบดี โดยจะต้องเปิดเผยข้อมูลให้ทราบตั้งแต่พรรคของฝ่ายรัฐบาล และพรรคฝ่ายค้าน เพื่อป้องกันการ ระดมทุนที่ผิดกฎหมาย และความผิดปกติของที่มาของเงินในบัญชี เมื่อตรวจสอบพบว่า พรรคหนึ่งประเทศมีการ รับเงินจำนวนหลายพันล้านวนมาจากกลุ่มบริษัทหรือกลุ่มธุรกิจ ซึ่งเข้าข่ายผิดกฎหมายการเลือกตั้งจึงทำให้ผู้ ที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดครั้งนี้ถูกจับกุม (วิเชียร อินทะสี, 2556 : 264) นอกจากนี้ความเข้มงวดของรัฐบาลโน มูฮยอนต่อการจับตามองกลุ่มผู้บริหาร กลุ่มธุรกิจขนาดใหญ่ หรือแซโบลมีความเข้มข้นขึ้นมากจากในทุก ๆ สมัย เนื่องจากมีการตรวจสอบที่มาของเงินในบัญชีของนักการเมืองอย่างเข้มงวด (Lee, 2008 : 442) ซึ่งจะยากต่อการ สร้างผลประโยชน์ร่วมกันในทางมิชอบ

ประธานาธิบดีลี มยองบัก

ลี มยองบัก เป็นนักการเมืองที่รู้จักกันดีในฐานะที่อดีตเคยดำรงตำแหน่งหัวหน้าฝ่ายบริหารสูงสุดของบริษัท Hyundai Construction ครั้งหนึ่งในอดีตเขาเคยเป็นแกนนำนักศึกษาที่เดินขบวนเรียกร้องคัดค้านนายพลปาร์ค จองฮี นับเป็นหนึ่งในกลุ่มนักศึกษารุ่นแรกผู้บุกเบิกประชาธิปไตยในเกาหลีใต้ เมื่อได้ทำงานและลาออกมาเข้าสู่ เส้นทางการเมืองในฐานะนายกเทศมนตรีของกรุงโซลตั้งแต่ ค.ศ. 2002 - 2006 เขาเป็นตัวแทนของผู้ลงสมัคร ตำแหน่งประธานาธิบดีจากพรรค Grand National ซึ่งเป็นพรรคอนุรักษนิยมที่มีชื่อเสียงมาอย่างยาวนาน เขาได้รับ คะแนนจากการเลือกตั้งอย่างถล่มทลายถึง 48.7% ในวันที่ 19 ธันวาคม ค.ศ. 2007 เป็นการเอาชนะเหนือจาง ดง ยองที่มาจากพรรค United Democratic New เป็นพรรคเสรีนิยม เขาได้รับคะแนนทิ้งห่างจากลี มยองบักอย่าง มาก ซึ่งมีคะแนนเพียงแค่ 26.1% (Park, 2011 : 8)

การเลือกตั้งครั้งนี้ยังแสดงให้เห็นถึงพลังของฝ่ายอนุรักษนิยมที่ยังคงมีอิทธิพล นับตั้งแต่บทบาทของคนรุ่นใหม่ หรือ 386 Generation เข้ามามีบทบาทในการเลือกตั้งประธานาธิบดีสมัยก่อนหน้านี้ อาจสันนิษฐานได้ว่า ประชากรของ 386 Generation มีการเติบโตขึ้นและกลายเป็นฝ่ายอนุรักษนิยมไปเสียเอง อย่างไรก็ตาม ความเป็น อนุรักษนิยมของประธานาธิบดีลี มยองบักมีความแตกต่างกับอดีตประธานาธิบดีโน มูฮยอนอย่างสิ้นเชิงโดยเฉพาะ อย่างยิ่งนโยบายที่มีต่อเกาหลีเหนือ และสหรัฐอเมริกา เขาพยายามที่จะแสดงความแข็งกร้าวต่อเกาหลีเหนือ และ ไม่ดำเนินนโยบายของคิม แดจุงและโน มูฮยอนที่ตั้งไว้ในอดีต แต่กลับแสดงท่าทีที่เป็นพันธมิตรต่อสหรัฐอเมริกา แทน ซึ่งเมื่อมองแล้วก็สามารถเห็นถึงความเป็นเสรีนิยมและอนุรักษนิยมที่แตกต่างกันอย่างชัดเจนของทั้ง 2 คนนี้

การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองที่เกิดขึ้นในสมัยรัฐบาลลี มยองบัก

ในรัฐบาลของประธานาธิบดีลี มยองบัก หากกล่าวถึงในด้านของการปฏิรูปทางการเมือง มิได้มีการปฏิรูปเท่ากับทางด้านเศรษฐกิจมากนัก เนื่องจากสามารถกล่าวได้ว่า เกาหลีใต้มีกระบวนการทางประชาธิปไตยที่พัฒนาไปอย่างมั่นคง เพราะเกิดการเลือกตั้งที่สม่ำเสมอตลอดระยะเวลา 20 ปีตั้งแต่มีการแก้ไขรัฐธรรมนูญให้เป็นประชาธิปไตยเมื่อปี ค.ศ. 1987 ในระยะเวลาที่ผ่านมาได้มีการก่อรัฐประหารจากฝ่ายกองทัพ ทำให้การเลือกตั้งดำเนินมาถึงวันที่ 19 ธันวาคม ค.ศ. 2007 ซึ่งเป็นการเลือกตั้งเพื่อค้นหาประธานาธิบดีคนที่ 10 ของเกาหลีใต้ ในที่สุด ลี มยองบักจากพรรค Grand National ได้รับชัยชนะในการเลือกตั้งครั้งนี้

สำหรับประธานาธิบดีลี มยองบัก เขามีความตั้งใจที่จะเข้ามาพัฒนาเศรษฐกิจของเกาหลีใต้ในหลาย ๆ ด้าน อาทิ การทำให้เกาหลีใต้กลายเป็นหนึ่งในประเทศที่เติบโตด้วยเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ หรือ Creative Economy การพัฒนาเมืองหลวง คือ กรุงโซล ให้เป็นมหานครที่ทันสมัยแห่งหนึ่งของโลก และจะยกระดับให้ทัดเทียมกับ โตเกียว นิวยอร์ก และลอนดอน ผลงานที่สำคัญของเขาในฐานะนายกเทศมนตรีของกรุงโซล คือ การพัฒนาคลองของเกซอน เพื่อให้ความเป็นอยู่ของประชาชนดีขึ้น และกลายเป็นทั้งศูนย์กลางทั้งการท่องเที่ยวและเศรษฐกิจที่สำคัญแห่งหนึ่งของกรุงโซล ทั้งนี้ นโยบายพัฒนาคลองของเกซอนยังเป็นหนึ่งในปัจจัยที่ทำให้ชาวเกาหลีใต้ลงคะแนนให้ลี มยองบักในการลงเลือกตั้งประธานาธิบดีอีกด้วย นอกจากนี้ ในปี ค.ศ. 2010 เกาหลีใต้ได้กลายเป็นผู้ส่งออกที่ใหญ่ที่สุดอันดับที่ 7 ของโลก และนำเข้าเป็นอันดับที่ 10 ของโลก ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) ได้ขยายตัวถึงร้อยละ 6.1 ในปีเดียวกันนี้ นับเป็นการขยายตัวที่สูงที่สุดในรอบ 8 ปี (ศรินาถ ไชยลาโภ, 2554 : 1)

เศรษฐกิจภายใต้รัฐบาลลี มยองบักที่ขยายตัวขึ้นอย่างมาก นับว่าเป็นการประสบความสำเร็จในฐานะผู้บริหารประเทศ และอดีตนักธุรกิจ อย่างไรก็ตาม ในขณะที่เศรษฐกิจของประเทศก้าวหน้า ประธานาธิบดีลี มยองบักเองกลับต้องเผชิญปัญหาตลอดระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง 5 ปี กล่าวคือ การเดินประท้วงการยกเลิกการห้ามนำเข้าเนื้อวัวจากอเมริกา กฎหมายการห้ามนำเข้าเนื้อวัวจากสหรัฐอเมริกาที่มีมาตั้งแต่สมัยรัฐบาลโน มูยอน เมื่อพบว่าเนื้อวัวที่นำเข้ามานั้นปนเปื้อนเชื้อโรควัวบ้า ต่อมาในสมัยรัฐบาลลี มยองบัก ได้มีการทำข้อตกลงกับรัฐบาลอเมริกันในการยกเลิกการห้ามนำเข้าเนื้อวัว หลังจากนั้นก็สร้างความไม่พอใจแก่นักการเมือง คือพรรค United Democratic และประชาชนจนต้องออกมาชุมนุมต่อต้านต่อข้อตกลงครั้งนี้ การชุมนุมเริ่มตั้งแต่เดือนพฤษภาคม มีผู้เข้าร่วมถึงประมาณแสนคน เหตุการณ์เริ่มลุกลามและรุนแรงขึ้นเมื่อผู้ประท้วงเดินทางไปยังทำเนียบรัฐบาล ก่อให้เกิดการปะทะกับเจ้าหน้าที่อย่างรุนแรง ในที่สุด รัฐบาลก็ต้องปฏิบัติตามข้อเรียกร้องของประชาชน ส่งผลให้ต้องชะลอการบังคับใช้ระเบียบใหม่ และเลขาธิการประธานาธิบดี รวมถึงที่ปรึกษา 8 คนต้องลาออกจากตำแหน่ง

อย่างไรก็ตาม การชุมนุมยังคงดำเนินต่อไป ซึ่งมีจุดมุ่งหมายให้ใหม่ คือให้ประธานาธิบดีลาออกเช่นเดียวกัน (นิตินื่องจางง์, 2551 : 249-250)

เหตุการณ์ต่อมา คือ การฉ้อโกงของลี มยองบักถูกขุดคุ้ยข้อมูลว่ามีการลงหาเสียงด้วยการปั่นที่ดินตัวเองให้ราคาสูง การถูกกล่าวหาว่าฟอกเงินผ่านกองทุนการกุศล การรับสินบนจาก Samsung เพื่อให้อภัยโทษแก่ลี กุนฮีในความผิดข้อหาเลียงภาชี เหตุการณ์ที่เครือข่ายติเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับการทุจริต อาทิ การปั่นหุ้น การใช้อำนาจในทางมิชอบ การรื้อเก้าอี้ที่สงวน เป็นต้น

มาตรการป้องกันการฉ้อโกงในสมัยรัฐบาลลี มยองบักนั้นยังนับว่าไม่มีความเข้มข้นมากนักเมื่อเทียบกับสมัยประธานาธิบดีคนอื่น ๆ นอกจากประธานาธิบดีมีการฉ้อโกงเองแล้ว เครือญาติใกล้ชิดยังมีพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตอีกด้วย อย่างไรก็ตาม ในสมัยนั้นยังมีนโยบายที่ต่อต้านการฉ้อโกงด้วยการจัดตั้งเป็นคณะกรรมการต่อต้านการคอร์รัปชันและสิทธิมนุษยชนขึ้น (Anti-Corruption and Civil Rights Commission) (ชินชิสฐา ฮงประยูร, เดือนเด่น นิคมบริรักษ์ และธิปไตย แสละวง, 2560 : 11) แต่ที่มาของคณะกรรมการในหน่วยงานนี้จะต้องผ่านการแต่งตั้งของประธานาธิบดี จึงเป็นที่สังเกตได้ว่า หากหน่วยงานที่มีหน้าที่ตรวจสอบและได้รับตำแหน่งที่มาจากกรรมการแต่งตั้งมักจะแก้ไขอะไรได้มากนัก เพราะมีการเอื้อประโยชน์ให้แก่ฝ่ายตนจึงไม่สามารถตรวจสอบสิ่งใดได้ ทั้งนี้ คดีของอดีต ประธานาธิบดีลี มยองบักจึงยืดเยื้อมาเป็นระยะเวลาช้านาน สุดท้ายคดีของเขาถูกตัดสินในปี ค.ศ. 2018 ด้วยการถูกตัดสินจำคุกจำนวน 15 ปีจากการรับสินบนจากแหล่งต่าง ๆ และยังมีเพิ่มโทษจำคุกอีก 2 ปีจากการตรวจสอบว่าสินบนที่เขารับนั้นมีมากกว่า 9.4 ล้านวอน รวมทั้งสิ้นจำคุก 17 ปี ดังนั้น การลงโทษผู้ที่กระทำความผิด หากกฎหมายมีความเข้มงวด ไม่ว่าจะเป็นผู้ที่มีตำแหน่งสูงเพียงใดก็จะได้รับโทษภายใต้กฎหมายเดียวกัน

ประธานาธิบดีหญิงคนแรกปาร์ค กึนฮเย

ปาร์ค กึนฮเย ดำรงตำแหน่งเป็นประธานาธิบดีคนที่ 11 และเป็นประธานาธิบดีหญิงคนแรกของเกาหลีใต้ รวมถึงเอเชียตะวันออก เธอยังเป็นที่รู้จักกันอย่างดีในนามของบุตรสาวอดีตประธานาธิบดีปาร์ค จองฮีที่มาจากกรียิตอำนาจในปี ค.ศ. 1961 ประธานาธิบดีปาร์ค กึนฮเยเข้าสู่เส้นทางการเมืองจากการได้รับเลือกเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรค Grand National ครั้งแรกในค.ศ. 1998 ของเขตดัลของ จังหวัดแทกู ในปี ค.ศ. 2004 - 2006 ได้เลื่อนตำแหน่งมาเป็นหัวหน้าของพรรคเดียวกัน และต่อมาในปี ค.ศ. 2011 - 2012 ได้ขึ้นเป็นประธานพรรค Saenuri อีกครั้ง ซึ่งเป็นชื่อใหม่ของพรรค Grand National รวมทั้งสิ้นเธอได้ดำรงตำแหน่งสภาผู้แทนราษฎรถึง 5 สมัยตั้งแต่เข้าสู่เส้นทางการเมืองในปี ค.ศ. 1998 ปาร์ค กึนฮเยพ่ายแพ้ต่อลี มยองบักในการเสนอชื่อเพื่อลงเลือกตั้งประธานาธิบดีในสมัยที่ 10 ในปี ค.ศ. 2007 เมื่อหมดวาระของประธานาธิบดีลี มยองบัก ปาร์ค

กินฮเยก็ได้รับการเสนอชื่อเพื่อลงเลือกตั้งประธานาธิบดีในสมัยที่ 11 ในนามของพรรค Saenuri ในเดือนสิงหาคม ค.ศ. 2012 เพื่อที่จะลงเลือกตั้งประธานาธิบดีในเดือนธันวาคมปีเดียวกัน คู่แข่งคนสำคัญในการเลือกตั้งครั้งนี้ คือ มุน แจอิน ตัวแทนของพรรค Democratic United Party สูดท่าย ปาร์ค กินฮเยก็ได้รับชัยชนะเหนือมุน แจอินด้วย คะแนน 51.55% ต่อ 48.2% (Ming Lee, n.d. : 135) และเข้ารับตำแหน่งอย่างเป็นทางการในเดือนกุมภาพันธ์ ค.ศ. 2013

การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองที่เกิดขึ้นในสมัยรัฐบาลปาร์ค กินฮเย

ประธานาธิบดีปาร์ค กินฮเยที่ได้รับความไว้วางใจในด้านการพัฒนาเศรษฐกิจแล้วนั้น ยังถูกตั้งความหวังในงานบริหาร และหวังว่าระบบประชาธิปไตยของเกาหลีใต้จะเติบโตอย่างเต็มทีจนทำให้ความไม่เท่าเทียมทางเพศในการเมืองและสังคมดีขึ้น เพราะผู้หญิงในเกาหลีใต้มีค้อยมีบทบาทที่สำคัญในการเมืองเท่าใดนัก แต่กลับมีผู้คัดค้านว่า ปาร์ค กินฮเยจะเป็นผู้ที่ทำให้ประชาธิปไตยของเกาหลีใต้ถดถอยลง เนื่องจากสังเกตจากพฤติกรรมของเธอในหลาย ๆ ด้านที่ออกจะตรงข้ามกับความเป็นประชาธิปไตย กล่าวคือ ในระยะเวลา 1 ปีแรกที่ดำรงตำแหน่ง เธอไม่เคยจัดงานแถลงข่าวเพื่อพบปะสื่อและประชาชน เมื่อถึงเวลา 3 ปีในการดำรงตำแหน่งเธोजัดงานแถลงข่าวเพียงแค่ 5 ครั้ง ซึ่งเป็นสิ่งที่ประธานาธิบดีไม่ควรทำ ในขณะที่อดีตประธานาธิบดีคิม แทจุง และโน มูยอนจัดงานแถลงข่าวถึง 150 ครั้ง และลี มยองบัก 20 ครั้ง จากการดำรงตำแหน่งทั้งหมด 5 ปี (Sung and Uk, 2017 : 4)

เมื่อเธोजัดงานแถลงข่าวขึ้น สื่อและสำนักข่าวกลับถูกจำกัดความคิดเห็นและควบคุมอย่างเข้มงวด มีผู้แสดงความคิดเห็นที่แตกต่างจากเธอกลับถูกตอบกลับว่า ไม่ว่าคุณจะเห็นด้วยหรือไม่ก็ตามก็ต้องปฏิบัติตามโดยปราศจากการตั้งคำถาม ทั้ง ๆ ที่พื้นฐานของประชาธิปไตยว่าด้วยเรื่องของการพูดคุยและการประณิประณอม จากเหตุการณ์ดังกล่าว Freedom House Index ได้ให้คะแนนเสรีภาพในการพูดของประเทศเกาหลีใต้ในสมัยนี้ว่า “การมีเสรีภาพเพียงแค่บางส่วน” (partly free) และเสรีภาพของสื่อมวลชนถูกลดอันดับลงจากอันดับที่ 50 เป็นอันดับที่ 60 จาก 180 ประเทศ (Sung and Uk, 2017 : 2)

ในสมัยการทำงานของประธานาธิบดีปาร์ค กินฮเยมักจะมีเรื่องที่คัดค้านกับฝ่ายค้านอยู่บ่อยครั้งจนนำไปสู่การหยุดชะงักทางการเมือง ซึ่งเธอมักจะอ้างว่าฝ่ายค้านคอยจะคัดค้านการริเริ่มนโยบายของเธอ ในทางตรงกันข้ามเธอก็ปฏิเสธมติของฝ่ายค้านเช่นกัน จากปี ค.ศ. 2016 ที่มีมติให้ถอดถอนคณะรัฐมนตรี แต่ปาร์ค กินฮเยปฏิเสธต่อฝ่ายค้านจนการเมืองหยุดชะงักไปอีกครึ่งหนึ่ง ซึ่งเป็นครั้งแรกที่ประธานาธิบดี veto ในสมัยซาแห่งชาติตั้งแต่มีการแก้ไขรัฐธรรมนูญปี ค.ศ. 1987 ทั้งหมดนี้เป็นผลมาจากที่เธอไม่พยายามที่จะหารือและพูดคุยเพื่อประณิประณอมจนนำไปสู่การชะงักทางการเมืองในที่สุด นอกจากนี้ ความไม่ไว้วางใจของประชาชนต่อประธานาธิบดีมีสาเหตุมา

จากการจัดการที่ไม่ดีนักของรัฐบาลต่อสถานการณ์ต่าง ๆ อาทิ เหตุเรือ Sewol ล่มเมื่อปี ค.ศ. 2014 การจัดการที่ล่าช้าทำให้ต้องมีผู้เสียชีวิตมากเกินความจำเป็นนำไปสู่โศกนาฏกรรมที่ยิ่งใหญ่ และในปี ค.ศ. 2015 การจัดการต่อโรคระบาด MERS ที่ไม่ดีนักของรัฐบาลยังส่งผลให้ความไว้วางใจจากประชาชนลดลงไปอีกด้วย

สำหรับกฎหมายคอร์รัปชันในสมัยประธานาธิบดีปาร์ค กึนฮเยยังคงรักษาความเข้มงวดของกฎหมายเก่าเอาไว้ และได้มีการผ่านร่างกฎหมายต่อต้านคอร์รัปชันเพิ่มเติม Kim Young-ran Act ซึ่งขนิษฐา ฮงประยูร, เดือนเด่น นิคมบริรักษ์ และชิปไตร แสละวง (2560 : 13) ได้กล่าวเกี่ยวกับกฎหมายนี้ว่า

“ในรัฐบาลยุคประธานาธิบดีพัค กึน-ฮเย ได้มีการผ่านร่างกฎหมายต่อต้านคอร์รัปชัน Kim Young-ran Act กฎหมายดังกล่าวห้ามเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมีค่านิยมครอบคลุมถึงครูและสื่อมวลชนรับของขวัญ เงิน หรือ สิ่งของที่สามารถเปลี่ยนรูปแบบให้เป็นเงินที่มีมูลค่ามากกว่า 43 ดอลลาร์สหรัฐ หรืออาจอนุโลมให้ถึง 85 ดอลลาร์สหรัฐ หากให้สมาชิกในครอบครัวในโอกาสสำคัญ อาทิ แต่งงาน หรือคลอดบุตร การเลี้ยงอาหาร ทั้งกลางวันและอาหารเย็นจะถูกจำกัดมูลค่าไม่เกิน 25 ดอลลาร์สหรัฐ หากฝ่าฝืนจะมีโทษจำคุกและโทษปรับ 850 ดอลลาร์สหรัฐ”

ถึงแม้จะมีกฎหมายที่พยายามจะลดช่องว่างในการคอร์รัปชันลง แต่หากเป็นผู้ที่มีอิทธิพลมากพอที่จะใช้ช่องว่างที่มีเพียงเล็กน้อยในการกระทำผิดก็สามารถปิดความผิดและยังดำรงตำแหน่งประธานาธิบดีได้ถึง 4 ปี เช่นเดียวกับประธานาธิบดีปาร์ค กึนฮเยที่มีคดีเกี่ยวข้องกับการทุจริตและติดสินบน อาทิ จากกรณีที่เพื่อนสนิทของเธอ ชเว ซุนซิลเข้ามาแทรกแซงทางการเมืองโดยใช้อำนาจของประธานาธิบดีกดดันให้กลุ่มบริษัทแซโบลริจาคเงินแก่มูลนิธิของชเว การแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ระดับสูงในรัฐบาล การรับเงินรายเดือนอย่างผิดกฎหมายจากหัวหน้าข่าวกรอง เป็นต้น ทั้งนี้ ชาวเกาหลีใต้ไม่ได้นั่งนอนใจต่อเหตุการณ์นี้กลับออกมาประท้วงครั้งใหญ่ในรอบ 70 ปีเพื่อเรียกร้องให้มีการปลดประธานาธิบดีปาร์ค กึนฮเยออกจากตำแหน่ง การเรียกร้องครั้งนี้อาจจะหมายถึงความโกรธที่สะสมมาทั้งวาระในการปกครองของเธอเนื่องจากการจัดการที่ไม่ดีในหลาย ๆ ด้านของรัฐบาล

จากการชุมนุมประท้วงครั้งใหญ่ดังกล่าวนี้ทำให้ศาลต้องพิจารณาคดีอย่างรวดเร็ว ผลสรุปว่า เธอถูกจำคุกถึง 20 ปีซึ่งลดหย่อนมาจาก 30 ปี และเสียค่าปรับเป็นจำนวน 18 พันล้านวอน หลังจากถูกปลดออกจากตำแหน่งประธานาธิบดีในปี ค.ศ. 2017 เธอก็ถูกจับกุมตัวในปีเดียวกันนี้ การถูกปลดออกจากตำแหน่งของปาร์ค กึนฮเย นับว่าเป็นครั้งแรกในประวัติศาสตร์การเมืองเกาหลีใต้ที่ประธานาธิบดีไม่สามารถดำรงตำแหน่งได้ครบ 1 วาระคือ 5 ปีและยังถูกดำเนินคดีในฐานะที่เป็นประมุขของรัฐ ซึ่งแตกต่างจากประธานาธิบดีคนอื่น ๆ ที่ถูกดำเนินคดีย้อนหลังหลังจากออกจากตำแหน่งแล้ว นับเป็นอีกครั้งที่พลังมวลชนชาวเกาหลีคอยขับเคลื่อนให้ประเทศเป็นไปตามระบบ

การปกครองแบบประชาธิปไตย แต่ถึงแม้ไม่มีพลังมวลชนอย่างสมัยประธานาธิบดีคนอื่น ๆ กลไกทางประชาธิปไตยก็จะทำงานโดยอัตโนมัติหากมีความมั่นคงที่มากพอ

ประธานาธิบดีมุน แจอิน

มุน แจอินเป็นประธานาธิบดีคนปัจจุบันของเกาหลีใต้ เขาเข้ารับตำแหน่งในเดือนพฤษภาคมปี ค.ศ. 2017 หลังจากที่ประธานาธิบดีปาร์ค กินฮเยถูกถอดถอนออกจากตำแหน่งเนื่องจากถูกดำเนินคดีฉ้อราษฎร์บังหลวง และมีการเลือกตั้งเกิดขึ้นทันทีหลังจากนั้น ซึ่งการเลือกตั้งครั้งต่อไปจะมีในเดือนธันวาคมแต่กลับเกิดเหตุการณ์เช่นนี้เสียก่อนจึงทำให้เกิดการเลือกตั้งขึ้นไวกว่าปกติ ก่อนหน้าที่มุน แจอินจะได้ดำรงตำแหน่งประธานาธิบดี เขาได้อยู่ในเส้นทางการเมืองในฐานะนักเคลื่อนไหวทางการเมือง อาทิจ เป็นหัวหน้าแแกนนำในการประท้วงต่อต้านรัฐธรรมนูญชินของประธานาธิบดีปาร์ค จองฮีจนทำให้ถูกไล่ออกจากมหาวิทยาลัยและถูกจำคุก การเข้าร่วมเดินประท้วงต่อต้านรัฐบาลทหารของซอน ดุฮวาน และเป็นสมาชิกของกลุ่มทนายความเพื่อสังคมประชาธิปไตยและประธานกลุ่มสิทธิมนุษยชนเนติบัณฑิตปูซาน เป็นต้น (ตรีณัฐ อิงคุทานนท์, 2563)

หลังจากนั้น มุน แจอินได้ก้าวเข้าสู่การเป็นนักการเมืองเต็มตัว ได้เข้าเป็นคณะรัฐมนตรีของรัฐบาลโน มูฮยอน ต่อมาในปี ค.ศ. 2012 เขาได้เป็นตัวแทนของพรรค Democratic United ในการลงเลือกตั้งประธานาธิบดีพร้อมกับคู่แข่ง คือ ปาร์ค กินฮเยซึ่งเธอก็ได้รับชัยชนะเหนือมุน แจอินในครั้งนี้ ในปี ค.ศ. 2017 เขาได้เป็นตัวแทนของพรรค Democratic United อีกครั้งในการลงสมัครเลือกตั้งประธานาธิบดี สุดท้าย มุน แจอินได้รับชัยชนะเหนือฮง จุนโฮย และอัน ซอนซูด้วยคะแนน 41.08% (Boykoff, Gryffin and Kwon, 2017) ซึ่งที่มาของคะแนนล้วนมาจากคนรุ่นใหม่ที่ลงคะแนนให้เขาเนื่องจากตัวมุน แจอินเองเป็นฝ่ายเสรีนิยม นำเสนอนโยบายสร้างงานถึง 500,000 ตำแหน่ง ลดบาทบาทกลุ่มแซโบล และสร้างความสัมพันธ์กับเกาหลีเหนืออีกครั้งด้วยนโยบายตะวันฉาย รวมถึงสร้างความสัมพันธ์กับสหรัฐอเมริกาไปพร้อม ๆ กันด้วย

การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองที่เกิดขึ้นในสมัยรัฐบาลมุน แจอิน

ในรัฐบาลของประธานาธิบดีมุน แจอินได้ถูกตั้งข้อสงสัยว่าจะมีการฉ้อราษฎร์บังหลวงเหมือนรัฐบาลชุดก่อน ๆ หรือไม่ ทั้ง ๆ ที่มีกฎหมายที่เข้มแข็งแล้วแต่กลับมีการใช้ช่องโหว่ในการกระทำผิดมาตั้งแต่รัฐบาลทหารซอน ดุฮวาน โน แทอู รัฐบาลพลเรือนแรกของคิม ยองซัม โน มูฮยอน ลี มยองบัก และล่าสุด ปาร์ค กินฮเย ดังนั้นประธานาธิบดีมุน แจอินจึงมีความตั้งใจที่จะปฏิรูปประชาธิปไตยด้วยการแสดงความโปร่งใสในการดำรงตำแหน่ง โดยย้ายจากทำเนียบประธานาธิบดี คือ Blue House ที่มีความหรูหราไปยังศูนย์ราชการในเขต Gwanghwamun ใจกลางกรุงโซล การกระทำครั้งนี้อาจจะมึนยยะว่าตนอยู่ใจกลางเมืองเสมือนกับอยู่ใกล้ประชาชนที่สุด อาจจะได้

พบปะพูดคุยกันบ้างเล็กน้อย ซึ่งเป็นการพยายามเข้าหาและความซื่อสัตย์ที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อนในสมัยรัฐบาลอื่น ๆ จนมน แจอินได้รับฉายาว่า Gwanhwamun President

ตามนโยบายก่อนการเลือกตั้งที่ได้ประกาศไว้ว่าจะจำกัดอำนาจของนักธุรกิจกลุ่มใหญ่ หรือกลุ่มแซโบล ซึ่งประชาชนชาวเกาหลีเองไม่สามารถทำอะไรกับกลุ่มนี้ได้จึงต้องพึ่งนโยบายจากรัฐบาลเพื่อจัดการ ดังที่ได้ทราบไปว่า กลุ่มแซโบลมักจะเข้ามาเกี่ยวข้องในด้านการเมืองอยู่เสมอ เพื่อเอื้อประโยชน์แก่ทั้งสองฝ่ายให้กระทำการต่าง ๆ ได้ง่ายขึ้นในด้านที่มีขอบต่อกฎหมาย ประธานาธิบดีที่มีคติดเกี่ยวกับการฉ้อราษฎร์บังหลวงนั้น ส่วนใหญ่จะมีความเกี่ยวข้องกับกลุ่มแซโบล แต่รัฐบาลเหล่านี้ก็ไม่ได้นิ่งนอนใจใด ๆ เกี่ยวกับปัญหานี้ คอยออกกฎหมายต่าง ๆ เพื่อลดอำนาจและปิดช่องว่างในการทำทุจริต ดังนั้น ในรัฐบาลมน แจอินก็ได้มีกฎหมายเพื่อจำกัดอำนาจของกลุ่มแซโบล มีทั้งกฎหมายพาณิชย์ ว่าด้วยสิทธิในการออกเสียงของผู้ถือหุ้น จะถูกจำกัดไว้ที่ 3% โดยไม่คำนึงถึงขนาดของสัดส่วนการถือหุ้นของบุคคลนั้น เมื่อบริษัทจดทะเบียนแต่งตั้งหรือถอดถอนกรรมการในการประชุม จะหมายความว่า กลุ่มแซโบลก็จะไม่สามารถแต่งตั้งหรือถอดถอนกรรมการได้โดยง่าย (Kim, 2020) อย่างไรก็ตาม กฎหมายสำหรับจำกัดอำนาจกลุ่มแซโบลอาจจะเป็นไปได้ยากเนื่องจากธุรกิจของคนกลุ่มนี้ได้ครอบงำไปในวงกว้าง และรัฐบาลจำเป็นต้องพึ่งกลุ่มแซโบลในโครงการทางเศรษฐกิจต่าง ๆ อีกด้วย

นอกจากนี้ รัฐบาลของประธานาธิบดีมน แจอินยังก่อตั้งหน่วยงานและปฏิรูปหน่วยงานเพื่อนำไปสู่ความโปร่งใส อาทิ ก่อตั้งที่ปรึกษาระหว่างหน่วยงานต่อต้านการทุจริตในปี ค.ศ. 2017 และก่อตั้งหน่วยงานต่อต้านการทุจริตซึ่งเป็นหน่วยงานอิสระในปี ค.ศ. 2018 การปรับปรุงเกณฑ์ในการแต่งตั้งข้าราชการระดับสูง และจะมีการนำระบบบุคลากรที่ยุติธรรมและโปร่งใสมาใช้ มีการตรากฎหมายเพื่อจัดตั้งหน่วยงานเพื่อตรวจสอบการทุจริตในหมู่ข้าราชการระดับสูง ซึ่งมีผลบังคับใช้ในปี ค.ศ. 2018 (The Government of the Republic of Korea, 2017) ประธานาธิบดีมน แจอินได้พยายามทำทุกวิถีทางเพื่อป้องกันการเกิดซ้ำของการทุจริตที่เคยสร้างความเสียหายชื่อเสียงให้แก่ประเทศ แต่ไม่นานมานี้ภายในรัฐบาลเองก็มีเรื่องที่ทำให้หน้าผิตหวังถึงแม้จะไม่ใช่เพราะตัวประธานาธิบดีเอง แต่ถ้าหากเกี่ยวข้องกับรัฐบาลที่กำลังบริหารประเทศอยู่ ประชาชนก็ต้องไม่ไว้วางใจและผิตหวังเป็นปกติ

ปัจจัยที่ทำให้เกาหลีใต้มีประชาธิปไตยที่มีเสถียรภาพ

เป็นที่ทราบกันดีว่า การจะได้มาซึ่งประชาธิปไตยของเกาหลีใต้นั้นต้องผ่านการต่อสู้มาหลายทศวรรษ ถึงแม้การก่อตั้งสาธารณรัฐเกาหลีจะมาพร้อมกันกับระบอบประชาธิปไตย แต่ก็ไม่ใช่ประชาธิปไตยที่ประชาชนเห็นว่าควรที่จะมีสิทธิเสรีภาพ และการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ดังนั้น ชาวเกาหลีใต้จึงพยายามออกมาเรียกร้องสิ่งที่ตนควรจะได้จากระบอบประชาธิปไตย กลุ่มประชาชนจึงกลายมาเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาระบอบนี้ ให้ความurance เพราะการรวมกลุ่มแต่ละครั้งมักจะนำไปสู่การเรียกร้อง และสะท้อนปัญหาที่เผชิญให้รัฐบาลนำไปปรับปรุงและแก้ไข ซึ่งกลุ่มประชาชนที่ได้กล่าวถึงไปนั้น หมายรวมถึงทั้งกลุ่มนักศึกษาและอาจารย์ กลุ่มแรงงาน กลุ่มนักเขียน กลุ่มองค์กรทางศาสนา และกลุ่มใด ๆ ก็ตามที่ไม่ขึ้นต่อรัฐบาล การรวมกลุ่มเพื่อต่อสู้ของชาวเกาหลีใต้นั้นนับว่าเป็นมรดกมาจากบรรพบุรุษก็ว่าได้ ย้อนไปเมื่อสมัยยังอยู่ภายใต้อาณานิคมของญี่ปุ่นมีการรวมกลุ่มจนกลายเป็น สหพันธ์คนงานและชวานาเกาหลีเพื่อต่อสู้กับนายทุนญี่ปุ่นในปี ค.ศ. 1924 นอกจากนี้ การมีประชาธิปไตยที่มีเสถียรภาพยังนำไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมที่ดีขึ้นในระยะยาวอีกด้วย

บทบาทของประชาชนในการต่อสู้เพื่อประชาธิปไตยตั้งแต่ ค.ศ. 1948 - ปัจจุบัน

หลังจากเกาหลีใต้ได้ก่อตั้งประเทศอย่างอิสระภายใต้การช่วยเหลือของสหรัฐอเมริกา และครี ซึ่งมันได้เป็นประธานาธิบดีคนแรกของประเทศ ในสมัยนี้นับเป็นสมัยแห่งอำนาจนิยม เนื่องจากจะปราบปรามผู้เห็นต่างจากรัฐบาลว่าเป็นคอมมิวนิสต์ และมีการแก้ไขรัฐธรรมนูญถึง 2 ครั้งเพื่อการสืบทอดอำนาจของตนต่อไปตลอดชีวิต ในช่วงแรกบทบาทของประชาชนยังไม่แสดงให้เห็นมากนักเนื่องจากเศรษฐกิจในขณะนั้นตกต่ำมากจึงต้องดิ้นรนหาเลี้ยงชีพก่อนเป็นอันดับแรก แต่สุดท้ายประชาชนเห็นถึงการเลือกตั้งที่ผิดปกติ การทุจริตของรัฐบาล และการแก้ไขรัฐธรรมนูญเพื่อรักษาอำนาจทำให้ประชาชนออกมาชุมนุมครั้งใหญ่จนกลายเป็นที่รู้จักว่า การลุกฮือของกลุ่มธรรมะ 19 เมษายน รัฐบาลในช่วงแรกได้ออกมาปราบปรามอย่างรุนแรงส่งผลให้มีผู้บาดเจ็บและเสียชีวิต แต่สุดท้ายรัฐบาลไม่สามารถต้านทานต่อพลังมวลชนได้ ประธานาธิบดีรี ซึ่งมันจึงต้องลาออกจากตำแหน่งประธานาธิบดี

ต่อมาในสมัยของประธานาธิบดีคนที่ 2 คือ ชาง มยอน การเคลื่อนไหวของประชาชนยังคงมีบทบาทเช่นเดิม แต่ไม่ได้มีเพียงแค่นักศึกษา อาจารย์ และประชาชนเท่านั้น มีนักการเมืองที่เรียกร้องประชาธิปไตยเพิ่มขึ้นอีกจำนวนมาก และยังมีการรวมกลุ่มกับสหภาพแรงงานที่มีแนวคิดก้าวหน้า อาทิ สหภาพแรงงานครู ในช่วงเวลานี้ การเคลื่อนไหวของขบวนการแรงงานมีมากถึง 914 สหภาพในปี ค.ศ. 1960 (วิเชียร อินทะสี, 2556 : 287) การเกิดขึ้นใหม่ของนักการเมืองที่เรียกร้องประชาธิปไตย และสหภาพแรงงานที่เพิ่มขึ้นเป็นผลมาจากการสิ้นสุดระบอบอำนาจนิยมของรี ซึ่งมัน ทำให้กลุ่มใหม่ ๆ เหล่านี้สามารถแสดงสิทธิเสรีภาพได้กว้างมากขึ้นกว่าสมัยก่อนหน้า ความ

ต้องการของคนเกาหลีใต้ในยุคนั้น คือ เรียกร้องให้รัฐบาลปฏิรูปการเมือง ลงโทษผู้ที่กระทำการทุจริต และผู้ที่ปราบปรามผู้ชุมนุมในสมัยรัฐบาลรี ซึงมัน รัฐบาลชาง มยอนตอบรับข้อเรียกร้องเหล่านั้นแต่ไม่ได้ทำอย่างจริงจัง ส่งผลให้การเคลื่อนไหวของประชาชนต้องหันไปสนับสนุนนักการเมืองที่เรียกร้องประชาธิปไตย และร่วมมือกับสหภาพแรงงานเพื่อหาหรือเกี่ยวกับข้อเรียกร้องอื่น ๆ ต่อไป

อย่างไรก็ตาม การเคลื่อนไหวของประชาชนกำลังจะเดินหน้าต่อไปในรัฐบาลชาง มยอน แต่รัฐบาลพลเรือนกลับถูกยึดอำนาจจากนายพลปาร์ค จองฮีในเดือนพฤษภาคม ค.ศ. 1961 ประชาชนในขณะนั้นกล่าวได้ว่าการเรียนรู้จากอดีตเกี่ยวกับสถานการณ์ทางการเมืองของตน รวมถึงการเรียนรู้จากภายนอกทำให้ผู้ตื่นรู้ทางการเมืองและการศึกษาเป็นจำนวนมากจึงมีความคิดที่ว่าจะสามารถเจรจากับรัฐบาลได้ง่ายขึ้น ฝ่ายรัฐบาลก็เช่นกัน มีการจัดตั้งหน่วยงานข่าวกรองขึ้นมาเพื่อติดตามการเคลื่อนไหวของกลุ่มต่าง ๆ ที่ต่อต้านรัฐบาล การเคลื่อนไหวของกลุ่มประชาชนทำได้ยากมากขึ้นในช่วงนี้ เนื่องจากการแก้ไขรัฐธรรมนูญใหม่ คือ รัฐธรรมนูญยูซินที่ห้ามไม่ให้มีการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองเกิดขึ้น แต่กลุ่มประชาชนเหล่านี้ยังคงปฏิบัติเช่นเดิม มีการรวมกลุ่มของนักเคลื่อนไหวเพื่อเรียกร้องประชาธิปไตยมากขึ้น อาทิ นักศึกษา อาจารย์ นักเขียน นักกฎหมาย องค์กรทางศาสนา ผู้ใช้แรงงาน รวมตัวกันเรียกร้องสิทธิเสรีภาพ การให้วิจารณ์รัฐธรรมนูญได้ และยังรวมตัวกันเพื่อต่อต้านรัฐบาลทหารอีกด้วย สุดท้าย การฝ่าฝืนรัฐธรรมนูญครั้งนี้ได้นำมาซึ่งการประกาศใช้มาตรการฉุกเฉินหลายฉบับ การลงโทษต่าง ๆ ตามที่กำหนด อย่างการคุมขัง หากเป็นนักศึกษาจะถูกไล่ออกจากมหาวิทยาลัย สั่งปิดสถาบันที่นักศึกษาสังกัด หากเป็นลูกจ้างก็จะถูกบังคับให้ออกจากงาน

หลังจากประธานาธิบดีปาร์ค จองฮีถูกลอบสังหาร การสืบทอดอำนาจจากกองทัพยังคงเกิดขึ้นโดยซอน ดุฮวาน เข้ามายึดอำนาจในเดือนธันวาคม ค.ศ. 1979 เมื่อยึดอำนาจแล้ว เขาเข้ามาดำรงตำแหน่งเป็นผู้อำนวยการหน่วยข่าวกรอง ซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีอำนาจมากที่สุดในสมัยนั้น ส่งผลให้การรวมกลุ่มของประชาชนเกิดขึ้นอีกครั้ง ฝ่ายกองทัพจึงประกาศกฎอัยการศึกในวันที่ 17 พฤษภาคม ค.ศ. 1980 เพื่อจับกุมผู้ชุมนุม สั่งปิดมหาวิทยาลัย จนทำให้เกิดการลุกฮือของประชาชนขึ้นที่กวางจู และนำไปสู่การปราบปรามอย่างรุนแรงของเจ้าหน้าที่รัฐ หรือที่รู้จักกันในชื่อ การสังหารหมู่ที่กวางจู ต่อมาในปี ค.ศ. 1983 มีการผ่อนคลามาตรการควบคุมทางการเมือง กลุ่มประชาชนกลับมารวมตัวอีกครั้งร่วมกับนักการเมืองฝ่ายค้านในการปฏิรูปให้การเมืองเป็นแบบประชาธิปไตย ครั้งนี้มีการดำเนินกิจกรรมกันอย่างเป็นระบบมากขึ้น ในระยะเวลาที่ถูกสลายการชุมนุมในกวางจูก็มีการเคลื่อนไหวแบบลับ ๆ เมื่อมีมาตรการผ่อนคลาจากรัฐบาล นักศึกษาได้จัดขบวนทุกวัน และเว้นในวันหยุด รวมถึงนักศึกษาบางส่วนได้ลาพักจากมหาวิทยาลัยเพื่อเข้าไปทำงานโรงงาน และสอนให้คนงานเกิดจิตสำนึกในชนชั้น พร้อมช่วยเหลือในการจัดตั้งสหภาพแรงงาน (วิเชียร อินทะสี, 2556 : 294) และการนัดกันหยุดงานพร้อมกันของสหภาพแรงงานต่าง ๆ ใน

ปี ค.ศ. 1986 พรรคประชาธิปไตยใหม่ที่เป็นฝ่ายค้านร่วมมือกับกลุ่มประชาชนเพื่อประชาธิปไตยและการรวมประเทศ ก่อตั้งแนวร่วมแห่งชาติเพื่อขบวนการเคลื่อนไหวเพื่อประชาธิปไตย เพื่อปลุกกระดมให้การชุมนุมเกิดขึ้นทั่วประเทศ ต่อมา สหพันธ์แรงงานอินซอน และกลุ่มอื่น ๆ เข้ามาสมทบ โดยหาหรือซึ่งกันและกันในการจะแก้ไขรัฐธรรมนูญว่า ไม่ควรเน้นเฉพาะการที่ประชาชนเลือกประธานาธิบดีโดยตรงแต่ควรเน้น 3 ข้อเหล่านี้ ได้แก่ เศรษฐกิจที่เป็นอิสระไม่เอารัดเอาเปรียบประชาชน รัฐธรรมนูญที่เป็นประชาธิปไตย และการรวมชาติเกาหลีทั้ง 2 ดินแดนเข้าด้วยกัน (วิเชียร อินทะสี, 2556 : 296) ทั้งนี้ ด้วยการชุมนุมใหญ่ทั่วประเทศทำให้รัฐบาลทหารไม่สามารถต้านทานพลังมวลชนได้ จึงต้องยอมแพ้ลงในเดือนมิถุนายน ค.ศ. 1987

เมื่อมีการแก้ไขรัฐธรรมนูญเสร็จสิ้นอย่างเป็นทางการในเดือนมิถุนายน ค.ศ. 1987 การเลือกตั้งประธานาธิบดีคนที่ 6 ของสาธารณรัฐเกาหลีเป็นไปตามรัฐธรรมนูญฉบับแก้ไขครั้งที่ 9 คือ ให้ประธานาธิบดีมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน นับเป็นพัฒนาการแรกในรอบหลายทศวรรษที่มีประธานาธิบดีมาจากการเลือกตั้ง ไม่ใช่จากการสืบทอดอำนาจและทำรัฐประหาร ทั้งนี้ เป็นผลมาจากการเรียกร้องของกลุ่มมวลชนต่าง ๆ ที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงครั้งยิ่งใหญ่ขึ้น การเคลื่อนไหวทางการเมืองในรัฐบาลโน แทฮูย็องยังคงถูกปิดกั้นอยู่บางส่วน แต่ไม่ได้มีการปราบปรามที่รุนแรงมากนัก ทำให้มีการลงชื่อเรียกร้องให้ลงโทษผู้ที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ปราบปรามการชุมนุมที่กวางจูจากกลุ่มองค์กรต่าง ๆ ซึ่งมีผู้ลงชื่อถึงจำนวนล้านกว่าคนด้วยกันจนทำให้รัฐบาลต้องดำเนินการออกกฎหมายเพื่อลงโทษผู้กระทำผิด ในเวลานี้ยังเป็นยุคแห่งการต่อสู้อันยิ่งใหญ่ของผู้ใช้แรงงาน โดยมีการนัดการหยุดทำงานถึง 3,749 ครั้งใน ค.ศ. 1987 (วิเชียร อินทะสี, 2556 : 298) เพื่อเรียกร้องให้เพิ่มค่าจ้าง การปรับปรุงสภาพแวดล้อมที่ทำงาน และสวัสดิการแรงงานต่าง ๆ นอกจากนี้ มีกลุ่มผู้เคลื่อนไหวเกิดขึ้นหลายกลุ่ม อาทิ กลุ่มหรือองค์กรด้านศาสนา องค์กรด้านสิ่งแวดล้อม กลุ่มสตรี องค์กรเคลื่อนไหวด้านผู้บริโภค กลุ่มเคลื่อนไหวเพื่อปฏิรูปด้านการศึกษา เป็นต้น

นอกจากนี้ จากข้อเรียกร้องของบางกลุ่มผู้เคลื่อนไหวทางการเมืองได้กลายมาเป็นกฎหมายที่นำมาใช้จริง อาทิ การรณรงค์ให้มีการใช้ชื่อจริงในการทำธุรกรรมทางการเงิน ที่เกิดขึ้นในการปฏิรูปทางการเมืองในสมัยประธานาธิบดีคิม ยองซัม ซึ่งเป็นส่วนช่วยอย่างมากในการป้องกันการทุจริตทางการเงิน กฎหมายข้อนี้เป็นผลมาจากการเรียกร้องของกลุ่มแนวร่วมทางการเมืองเพื่อความเป็นธรรมทางเศรษฐกิจที่ก่อตั้งขึ้นในค.ศ. 1989 ต่อมาในปี ค.ศ. 1994 เกิดกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมที่มีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบอำนาจรัฐได้เรียกร้องเกี่ยวกับกฎหมายของกลุ่มธุรกิจขนาดใหญ่ หรือกลุ่มแซ็บโบล คือ การให้ผู้ถือหุ้นรายย่อยมีบทบาทมากขึ้นในการเข้าร่วมคณะกรรมการบริหารเพื่อป้องกันการทุจริตของผู้บริหาร ซึ่งกฎหมายนี้ได้เกิดขึ้นในสมัยประธานาธิบดีคิม แดจุง

ในปี ค.ศ. 2000 ยังมีกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อการเลือกตั้งทั่วไป ทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติของนักการเมืองก่อนการเลือกตั้งสมาชิกแห่งชาติ หากนักการเมืองคนใดมีประวัติที่ไม่ดีจะส่งให้พรรคการเมืองพิจารณาเพื่อไม่รับเป็นสมาชิก และช่วยกันรณรงค์ไม่ให้ประชาชนลงคะแนนเสียงแก่นักการเมืองคนนั้น ต่อมาใน ค.ศ. 2003 ในสมัยของประธานาธิบดี ลี มยองบัก มีการชุมนุมเกิดขึ้นเนื่องจากการต่อต้านการยกเลิกการห้ามนำเข้าเนื้อวัวจากสหรัฐอเมริกา ซึ่งเริ่มจากพรรคการเมืองฝ่ายค้าน United Democratic ที่นำเรื่องเข้ารัฐสภาหลังจากฝ่ายรัฐบาลประกาศยกเลิกกฎหมายนี้ออกมา เมื่อประชาชนรับรู้ กลุ่มต่าง ๆ ก็ออกมาชุมนุมกัน ซึ่งการชุมนุมครั้งนี้มีสัญลักษณ์คือการจุดเทียน ต่อมาการชุมนุมได้ขยายวงกว้าง มีผู้เข้าร่วมการชุมนุมถึงแสนคนและยังเพิ่มขึ้นอีกเรื่อย ๆ หลังจากนั้นจึงมีการปราบปรามจากตำรวจอย่างรุนแรงทำให้รัฐบาลต้องชะลอการเจรจากับสหรัฐอเมริกา และเลขานุการประธานาธิบดีรวมถึงที่ปรึกษาทั้ง 8 คนต้องลาออก

การชุมนุมครั้งใหญ่ในรอบ 7 ทศวรรษของประชาชนชาวเกาหลีใต้ (พจนาน วลัย, 2559) ที่มีผู้เข้าร่วมถึงจำนวนล้านคน คือ การชุมนุมขับไล่ประธานาธิบดีปาร์ค กึนฮเย การชุมนุมครั้งนี้ยังมีสัญลักษณ์เป็นการจุดเทียนเช่นเดิม ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของการเคลื่อนไหวต่อต้านคอร์รัปชันรวมถึงเป็นการประกาศตนของผู้ชุมนุมว่าจะชุมนุมอย่างสันติและไม่ใช้ความรุนแรง กลุ่มที่มีบทบาทสำคัญที่สุด คือ ขบวนการแรงงานนำโดยสมาพันธ์แรงงานเกาหลี ทั้งยังมีนักศึกษา ชาวนา และประชาชน ร่วมกับความร่วมมือจากฝ่ายค้าน 3 พรรคในรัฐสภาที่ล່ารายชื่อสมาชิกสภานิติบัญญัติถึง 171 รายชื่อ ซึ่งเกินกว่าครึ่งหนึ่งของทั้งหมด (ช่อง 8, 2559) นอกจากนี้ ในสมัยของประธานาธิบดีปาร์ค กึนฮเย ได้เกิดการประท้วงหยุดงานของกลุ่มแรงงานหลายครั้งเพื่อต่อต้านนโยบายของรัฐบาลที่ประชาชนเห็นว่าไม่สมควร อาทิ การนัดหยุดงานของสหภาพแรงงานรถไฟใน ค.ศ. 2016 เพื่อคัดค้านการขยายกิจการรถไฟความเร็วสูงให้แก่เอกชน การนัดหยุดงานของสหภาพแรงงานโรงพยาบาลและการแพทย์ทั้ง 44,000 คนเพื่อต่อต้านการนำบริการทางการแพทย์ไปจัดหากำไรเพื่อสร้างความมั่งคั่งให้กลุ่มแซ็บโบล การนัดหยุดงานของสมาชิกสมาพันธ์แรงงานเกาหลี เพื่อคัดค้านนโยบายสำคัญของรัฐบาลที่จะทำลายสภาพการทำงานและความเป็นอยู่ของผู้ใช้แรงงานทุกคน และการประท้วงของขบวนการชาวนาต่อนโยบายการนำเข้าข้าว และต้องการให้รัฐบาลแทรกแซงราคาข้าวที่กำลังตกต่ำเพราะผลิตได้จำนวนมากเกินไป จากสาเหตุของขบวนการแรงงานเหล่านี้รวมกับการฉ้อราษฎร์บังหลวงของประธานาธิบดีปาร์คกึน ฮเยจึงนำไปสู่การรวมตัวครั้งใหญ่ของขบวนการแรงงานและกลุ่มประชาชนอื่น ๆ เพื่อขับไล่ปาร์ค กึนฮเยออกไป

ในการชุมนุมช่วงแรกที่เกิดขึ้นหลังจากก่อตั้งเกาหลีใต้ เป็นการชุมนุมเพื่อเรียกร้องประชาธิปไตยจากรัฐบาลพลเรือนอำนาจนิยม ผู้ชุมนุมส่วนใหญ่ในช่วงนี้เป็นอาจารย์ นักศึกษา และประชาชนทั่วไปออกมาประท้วงจนนำไปสู่การใช้ความรุนแรงจากรัฐ ต่อมาเป็นช่วงเวลาที่ประชาชนต้องเผชิญหน้ากับรัฐบาลเผด็จการ และ

เรียกร้องประชาธิปไตยคืนจากฝ่ายกองทัพให้ยุติการสืบทอดอำนาจและวางตัวเป็นกลางทางการเมือง ในช่วงนี้ นอกจากนักศึกษา อาจารย์ และประชาชนทั่วไปแล้ว ยังมีกลุ่มนักเขียน ขบวนการแรงงาน ขบวนการเกษตร องค์กรทางศาสนาเข้าร่วมการชุมนุมอีกด้วย เนื่องจากมีความต้องการที่จะเรียกร้องค่าแรงและสวัสดิการต่าง ๆ ที่ไม่ได้รับอย่างเป็นธรรมจากภาครัฐ ถึงแม้การรวมตัวกันของแต่ละกลุ่มจะมีเป้าหมายที่แตกต่างกันไป แต่ก็สามารถมารวมตัวกันและเรียกร้องหลาย ๆ สิ่งไปพร้อมกันได้ ซึ่งจุดมุ่งหมายเดียวที่ทุกคนเห็นพ้องกันคือการขับไล่รัฐบาลเผด็จการสุดท้าย การชุมนุมใหญ่ครั้งล่าสุดมีจุดประสงค์คล้ายกันกับช่วงขับไล่รัฐบาลเผด็จการ กล่าวคือ ประชาชนต้องการขับไล่ประธานาธิบดีเนื่องจากไม่พอใจต่อการบริหารงาน และการทุจริตในภาครัฐ จึงมีการรวมตัวของหลาย ๆ กลุ่มเช่นกันเพื่อเป็นการเพิ่มพลังประชาชนในการต่อสู้กับรัฐบาล

เป็นที่สังเกตได้ว่า พลังของประชาชนชาวเกาหลีใต้ตั้งแต่ที่มีการชุมนุมใหญ่ครั้งแรกในสมัยของประธานาธิบดีรี ซึ่งมันกระทั่งการประชุมครั้งใหญ่ในรอบ 70 ปีเมื่อปี ค.ศ. 2016 เพื่อขับไล่ประธานาธิบดีปาร์ค กึนฮเยได้เพิ่มจำนวนขึ้นอย่างเห็นได้ชัด ถึงแม้ระยะเวลาจะผ่านไปหลายปีและได้ระบอบประชาธิปไตยกลับคืนมาจากฝ่ายกองทัพ ชาวเกาหลีใต้ก็ยังคงตระหนักต่อสิทธิและเสรีภาพของตนอยู่ตลอดเวลาในการแสดงพลัง และสร้างมาตรฐานให้แก่ประธานาธิบดีว่า ถ้าหากผู้ปกครองคนใดกระทำการมิชอบใด ๆ หรือใช้อำนาจในทางที่ผิด และยังคงอยู่ภายใต้ระบอบประชาธิปไตยที่ประชาชนสามารถตรวจสอบถ่วงดุลก็สามารถถูกโค่นลงจากตำแหน่งได้ตลอดเวลา จึงต้องตระหนักไว้เสมอว่า รัฐบาลต้องทำงานเพื่อประชาชน ดังนั้น ภาคประชาชนจึงเป็นส่วนสำคัญอย่างมากในการเปลี่ยนผ่านระบอบการปกครองจนไปสู่การสร้างความมั่นคงของประชาธิปไตย

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษา “พัฒนาการของการสร้างประชาธิปไตยในเกาหลีใต้ ตั้งแต่ ค.ศ. 1979 - ปัจจุบัน” พบว่า ประชาธิปไตยของเกาหลีใต้ครั้งแรกเกิดขึ้นมาจากปัจจัยภายนอกที่ต้องบีบบังคับให้มีระบอบการปกครองนี้ กล่าวคือ การอยู่ภายใต้การดูแลของสหรัฐอเมริกา จึงมีการนำระบอบประชาธิปไตยมาใช้ในเกาหลีใต้ด้วย และภายในประเทศยังมีรากฐานของความเป็นประชาธิปไตยมาตั้งแต่อดีต จนมีการนำแนวคิดของระบอบประชาธิปไตยจากภายนอกและภายในประเทศมาปรับใช้เป็นรัฐธรรมนูญของเกาหลีใต้ เมื่อมีการเลือกตั้งประธานาธิบดีแล้ว เกาหลีใต้กลับต้องตกอยู่ภายใต้ระบอบอำนาจนิยมจากรัฐบาลพลเรือน จนทำให้ประชาชนต้องออกมาต่อสู้เพื่อทวงคืนประชาธิปไตย ต่อมาเกาหลีใต้ถูกยึดอำนาจจากกองทัพ ทำให้การปกครองของประเทศอยู่ภายใต้รัฐบาลทหารร่วม 3 ทศวรรษ มีการแก้ไขรัฐธรรมนูญเพื่อสืบทอดอำนาจ ประชาชนจึงต้องแสดงพลังอีกครั้งเพื่อเรียกร้อง

ประชาธิปไตยให้แก่รัฐธรรมนูญ และให้กองทัพเป็นกลางทางการเมือง นอกจากนี้ การแก้ไขรัฐธรรมนูญครั้งที่ 9 ในปี ค.ศ. 1987 ยังเป็นรากฐานของรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันอีกด้วย หลังจากนั้น การเลือกตั้งประธานาธิบดีที่มาจากประชาชนก็เกิดขึ้นอย่างสม่ำเสมอ และสามารถดำรงตำแหน่งได้เพียง 5 ปีต่อ 1 วาระเท่านั้นตามรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ประชาธิปไตยจะมีความมั่นคงระดับหนึ่งแล้ว แต่ยังพบการฉ้อราษฎร์บังหลวงของประธานาธิบดีตลอดระยะเวลา 20 กว่าปี การมีกฎหมายที่เข้มงวดและมีประชาชนตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลไม่สามารถทำให้การฉ้อราษฎร์หายไปจากระบบการเมืองของเกาหลีใต้ได้ อาจจะต้องให้ประชาชนช่วยกันตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลเหมือนที่ผ่านมา ทำให้ประชาชนเปรียบเสมือนกลไกที่สามารถถ่วงดุลอำนาจของรัฐ บรรดากลุ่มประชาชนทั้งหลายจึงเป็นตัวแสดงสำคัญในการส่งเสริมประชาธิปไตยให้มั่นคงมาตลอด

บรรณานุกรม

หนังสือ

ดำรงค์ ฐานดี. (2542). **เกาหลีวันนี้ (Korea Today)**. กรุงเทพฯ: ม.ป.ท.

ดำรงค์ ฐานดี. **จากอนุรักษนิยมแบบดั้งเดิมมาเป็นอนุรักษนิยมแบบปัก กีนเฮ: กรณีศึกษาประเทศเกาหลีใต้**.
ม.ป.ท., ม.ป.ป.

ปัก จุง ฮี. (2518). **พลังแห่งประชาชาติ**. แปลโดย กนิษฐา กาญจนจारी. กรุงเทพฯ: แพร่พิทยา.

วิเชียร อินทะสี. (2556). **พลวัตความเป็นประชาธิปไตยในเกาหลีใต้: จากอำนาจนิยม สู่อำนาจประชาธิปไตยที่
มั่นคง**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ศิริพร ตาบเพชร. (2562). **ประวัติศาสตร์เอเชียตะวันออกเฉียงใต้สมัยใหม่**. กรุงเทพฯ: จรัสสินทวงศ์การพิมพ์.

สิริพรรณ นกสวน สวัสดิ์. (2561). **การเปลี่ยนผ่านไปสู่ประชาธิปไตยเปรียบเทียบ**. กรุงเทพฯ: ศูนย์การพิมพ์
แก่นจันทร์.

ไชยวัฒน์ ค้ำชู และนิธิ เนื่องจำนงค์. (2559). **การเมืองเปรียบเทียบทฤษฎี แนวคิด และการศึกษา**.
กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

บทความในวารสาร

นิธิ เนื่องจำนงค์. “การเมืองว่าด้วยเรื่องของ (เนื้อ) วัวในเกาหลีใต้: โลกาภิวัตน์และชาตินิยม” **วารสาร
สังคมศาสตร์** 39, 1 (มกราคม-มิถุนายน 2551): 248-282.

บุญวัฒน์ สว่างวงศ์. “พัฒนาการทางการเมืองและเส้นทางสู่ประชาธิปไตยของไทยและเกาหลีใต้.” **สห
วิทยาการวิจัย** 5, 1 (มกราคม-ธันวาคม 2559): 62-74.

Baker, Edward J. (2014). “Kim Dae-Jung’s Role in the Democratization of South Korea.”

EDUCATION ABOUT ASIA 19, 1 (Spring 2014): 66-71.

Lee, Sook Jong. (2008). “The Politics of Chaebol Reform in Korea: Social Cleavage and New

Financial Rules.” *Journal of Contemporary Asia* 38, 3 (August 2008): 439-452.

วิทยานิพนธ์

ชนิษฐา ฮงประยูร, เตือนเด่น นิคมบริรักษ์ และธิปไตย แสละวง. “คอร์รัปชันในกรุงโซลและกรุงเทพฯ บทสำรวจองค์ความรู้ในการต่อต้านคอร์รัปชันของกรุงโซล เกาหลีใต้ และแนวทางต่อต้านคอร์รัปชันของกรุงเทพมหานคร.” สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย, 2560.

Ahn, Chung-Si. “Korean Democracy under Kim Dae Jung: A Stalled Progression?.” Seoul National University, n.d.

Kihl, Young Whan. “The Past as Prologue: President Kim Dae Jung’s Legacy And President Roh Moo-Hyun’s Policy Issues And Future Challenges.” Asia-Pacific Center for Security Studies Honolulu United States, 2005.

Kim, Choong Nam. “The Roh Moo Hyun Government’s Policy Toward North North Korea.” East-West Center, 2005.

Park, Jaehoo. “The Conservatization of the 386 Generation: Cohort Effects in Voting Behavior of a Political Generation in South Korea.” Sanford School of Public Policy, Duke University, 2011.

Sung Deuk Hahm and Uk Heo. “The First Female President in South Korea: Park Geun-hye’s Leadership and South Korean Democracy.” Korean Institute for Presidential Studies & Department of Political Science, University of Wisconsin-Milwaukee and Kyung Hee University, USA, 2017.

Ming Lee. “Park Geun-hye’s Election as President of South Korea: Implications for Northeast Asia.” Department of Diplomacy, National Chengchi University, n.d.

เอกสารประกอบการบรรยาย

วิเชียร อินทะสี. “ประชาธิปไตยและกระบวนการพัฒนาประชาธิปไตยในภูมิภาคเอเชียตะวันออก.” เอกสารประกอบการสอนรายวิชา ประชาธิปไตยและกระบวนการพัฒนาประชาธิปไตย, ม.ป.ป.

Yang, Eunsook. “SOUTH KOREAN GOVERNMENT UNDER THE FORMER CEO, PRESIDENT LEE MYUNG-BAK.” UNISCI Discussion Papers, N° 18, 2008.

เอกสารอื่น ๆ ของทางราชการ

The Government of The Republic of Korea. “100 Policy Tasks Five-year Plan of the Moon Jae-in Administration.” August 17, 2017.

สื่ออิเล็กทรอนิกส์

ข่าว 8. ชาวเกาหลียังคงชุมนุมไล่ ปธน. ‘ปาร์ค กึนเฮ’ เป็นสัปดาห์ที่ 6. เข้าถึงเมื่อ 10 มีนาคม 2564.

เข้าถึงได้จาก https://www.thaich8.com/news_detail/19496

คมปทิต สกกุลหลวง. พรรคของมุน แจอินชนะเลือกตั้งเกาหลีได้อย่างถล่มทลาย. เข้าถึงเมื่อ 14 มีนาคม 2564.

เข้าถึงได้จาก <https://thestandard.co/moon-jae-in-party-won-the-election-in-south-korea/>

ดารณี เสือเฒ่า. ผู้นำการบริหารจัดการเมืองรุ่นใหม่: กรณีศึกษา คลองของเกซอน เกาหลีใต้. เข้าถึงเมื่อ 28

กุมภาพันธ์ 2564. เข้าถึงได้จาก <http://www.furd.in.th/cities/world-cities-reviews/view/46j5wvewGNd/>

ตรีณัฐ อิงคุทานนท์. อี-มยองบั๊ก อดีตประธานาธิบดีเกาหลีใต้: ผู้ที่ถูกตัดสินย้อนหลังให้จำคุกเพราะคอร์รัปชัน.

เข้าถึงเมื่อ 1 มีนาคม 2564. เข้าถึงได้จาก <https://thepeople.co/lee-myung-bak-south-korea-president/>

ตรีณัฐ อิงคุทานนท์. มูน แจอิน: นักศึกษาในขบวนประท้วงเผด็จการสู่ประธานาธิบดีเกาหลีใต้. เข้าถึงเมื่อ 13

มีนาคม 2564. เข้าถึงได้จาก <https://thepeople.co/moon-jae-in-president-south-korea/>

พจนนา วลัย. ชัยชนะของแรงงานประชาธิปไตยเกาหลีใต้ในการขับไล่ประธานาธิบดีปาร์ก กึนเฮ. เข้าถึงเมื่อ 15

มีนาคม 2564. เข้าถึงได้จาก <https://prachatai.com/journal/2016/12/69245>

วชิระ ปากดีสี. เกาหลีใต้กับความสำเร็จของ e-Gorvenment. เข้าถึงเมื่อ 5 กุมภาพันธ์ 2564. เข้าถึงได้จาก

<http://web.krisdika.go.th/activityDetail.jsp?actType=l&actCode=76&head=4&item=n5>

ศิรินาถ ไชยลาโภ. ภาวะการลงทุนโดยตรงจากสาธารณรัฐเกาหลี ปี 2554 (มกราคม - มิถุนายน). เข้าถึง

เมื่อ 1 มีนาคม 2564. เข้าถึงได้จาก

[https://www.boi.go.th/upload/content/Korea%202011\(6\)_31154.pdf](https://www.boi.go.th/upload/content/Korea%202011(6)_31154.pdf)

สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ (มกอช). เกาหลีใต้ยกเลิกการห้ามนำเข้าเนื้อสัตว์แล้ว.

เข้าถึงเมื่อ 27 กุมภาพันธ์ 2564. เข้าถึงได้จาก [https://warning.acfs.go.th/th/early-](https://warning.acfs.go.th/th/early-warning/view/?page=100)

[warning/view/?page=100](https://warning.acfs.go.th/th/early-warning/view/?page=100)

ไทยพับลิก้า. อี มย็อง-บัก จาก “ฮีโร่” สู่ “ซีโร่”. เข้าถึงเมื่อ 28 กุมภาพันธ์ 2564. เข้าถึงได้จาก

<https://thaipublica.org/2018/10/hesse004-156/>

Achin, Kurt. **South Korean President Leaves Party He Founded.** accessed February 27,

2021. available from <https://www.voanews.com/archive/south-korean-president-leaves-party-he-founded>

BBC News. Park Guen-hye: South Korea court upholds 20-year jail term for ex-leader. accessed

March 12, 2021. available from <https://www.bbc.com/news/world-asia-55657297>

Choi, Sung-jin. **Balancer of Northeast Asia.** accessed February 26, 2021. available from

https://www.koreatimes.co.kr/www/opinion/2021/02/638_238929.html

DW. **South Korean government tainted with corruption allegations.** accessed March 14,

2021. available from <https://www.dw.com/en/south-korean-government-tainted-with-corruption-allegations/a-55896840>

Kang, Hyunmin Michael. **Lee Myung-bak: Between Justice and Political Retribution in South**

Korea. accessed February 28, 2021. available from <https://thediplomat.com/2018/03/lee-myung-bak-between-justice-and-political-retribution-in-south-korea/>

Khatouki, Chris. **A “Gwanghwamun President” for South Korea? Moon Jae-in.** accessed

March 13, 2021. available from <https://www.internationalaffairs.org.au/resource/a-gwanghwamun-president-for-south-korea-moon-jae-in/>

Kim, Jaewon. **Moon’s party passes bill to limit power of South Korea’s Chaebol.** accessed

March 13, 2021. available from <https://asia.nikkei.com/Politics/Moon-s-party-passes-bill-to-limit-power-of-South-Korea-s-chaebol>

K.J. Kwon, Pamela Boykoff and James Griffiths. **South Korea election: Moon Jae-in declared**

winner. accessed March 13, 2021. available from <https://edition.cnn.com/2017/05/09/asia/south-korea-election/index.html>

Sujoyini, Mandal. **Seoul Goes Local in Development.** accessed February 28, 2021. available

from <https://blogs.worldbank.org/sustainablecities/seoul-goes-local-development>

Thai PBS NEWS. **ชาวเกาหลีใต้นับแสนประท้วงครั้งใหญ่ในรอบ 30 ปี ขับไล่ “ปาร์ค กึนเฮ” พันปธน.** เข้าถึง

เมื่อ 12 มีนาคม 2564. เข้าถึงได้จาก <https://news.thaipbs.or.th/content/257682>

The Economist Group. **Moon Jae-in seeks policy success in second half of his term.**

accessed 13, 2021. available from <http://country.eiu.com/article.aspx?articleid=438626427&Country=South>

TheFamousPeople. **Park Guen-hye Biography.** accessed March 12, 2021. available from

<https://www.thefamouspeople.com/profiles/park-geun-hye-6895.php>

VOAthai. ปัจจุบัน ชาวเกาหลีใต้หันมานิยมบริโภคเนื้อวัวจากสหรัฐอเมริกาอีกครั้งหนึ่ง. เข้าถึงเมื่อ 27

กุมภาพันธ์ 2564. เข้าถึงได้จาก <https://www.voathai.com/a/a-47-2009-01-20-voa2-90647009/922339.html>